

configuration of nylon
third ascent of the day at
fall at Chelsea Piers in New
led the first two with natural
ing vertically from rock to rock
tone-skipping across a stream.
photo?" she shouts from above,
ning with blood. Click. "OK, I'm
she says, wriggling back upright. Our
uctor, a wiry, amicable dude in cargo shorts
ed Chris, gives the ropes some slack as she
sts herself upward, a little more encumbered
w. Chris nods his head in admiration and
approval. He may have mistaken her for my
uru or trainer, but it's likely he didn't ID her

c
is
pai
the
Higl
Uf
she f
fami
say
r

Kaisa Hannukainen

KOKEELLINEN MUOTIKUVITUS

SURREALISTISET KUVAN TUOTTAMISMENETELMÄT MUOTIKUVITUKSESSA

E CEILING

WE BELONG TOGETHER

DESIGNERS AND POP STARS ARE MORE OBSESSED WITH EACH OTHER. WHAT FUELS THIS ONGOING LOVE AFFAIR? DONATELLA VERSACE, CHRISTOPHER BAILEY, AND MORE SHED LIGHT ON THE...

"Could you imagine a world without fashion? Without music? Life would be so boring," says Donatella Versace. "I probably be a snooze without sex and chocolate—the latter duo isn't inextricably linked (der you're into, of course). Fashion and music—over the past few years, the two industries have become infatuated with each other. There's something part of their endless high life. Rihanna, Nicki Minaj, and Beyoncé are drenching in it. I'm sure the world is and they're not.

TAKEN A SABBATICAL LAST YEAR, BUT THE ATTENTION AND HE POSSES FOR THE LENS OF KARL LAGERFELD. AS POP'S NUMBER ONE HEARTTHROB LEAVES HIS HOME IN THE SOUTH, HE POSSES FOR THE YEAR AHEAD. PHOTOGRAPHY KARL LAGERFELD. IN WHAT'S IN STORE FOR THE YEAR AHEAD.

...and with... wrote and con- duo Icona Pop, tural immortality ed such ubiquity reception staple come. But with alone, and was at a puu already had inci- and front of any perform- really forward sense of style and signing with Asylum Records, Charli XCX (the name out of her preferred e-mail sign-off) began work with producers like Berger, Ariel Rechtshaid, and Todd Rundgren, creating gothy synth jams like "Stay Away" and "Nuclear Seasons." Those two songs fea- tured on her debut LP, True Romance, an album that had her opening for Coldplay and earning solid buzz everywhere from Pitchfork to NME and Rolling Stone. Despite the punk energy of her shows and the dark, fuzzy production of the album, Charli views that period as a full-frontal foray into pop music. "The very pop way that I think isn't recognized, some- times," she says, annoyed. "I think some people don't appreciate the Spice Girls and Britney Spears as great intelligent pop music. They'll always be like, that's you coming from a weird angle. And I'm like, No, you just don't get it. I always wanted to be in the pop sphere, but I wanted to do it on my own terms. I don't want to follow what anyone else has done before me." Sucker, Charli's sophomore album, released in December, expands her field of vision into the mosh pit. With shout-along choruses, buzzy guitar riffs, and a live show that borrows from the Donnas' scene in the movie Jawbreaker, the direction is confrontational, at times angry, and addictive in its refrains. "With the way I've performed, it's always been a bit messy and more raw and punk," Charli reasons. "But I made a load of actual punk songs with Patrik after the success of 'I Love It,' because I felt cheated and I felt very alone, and like I'd opened a few doors to the industry that I didn't really want to open. In hindsight I'm glad, because it made me wiser to the way people can play you, especially with big pop songs. That's not a slight on Icona Pop, but the way business was done around that song was kind of messy. I also felt angry about being asked to rewrite this competitive, Dr. Luke-esque creature who was going into the studio trying to write another hit. And that's never been my style. So I just got my anger out. "We kind of needed to get it out of our system," producer Berger says of their sessions for Sucker. "Then Charli was like, 'But I want to write big songs.' The chal-enge was to write real big songs, and that's where it and pop rather than a full-on punk record." "I'm not even sure if some of my fans are like it," Charli says. "I didn't make this music to please people...that's not what I'm thinking about. I'm thinking about the audience."

...the best... own succes... tours with... embarking... the best...

TIIVISTELMÄ / ABSTRACT

Opinnäytetyön tavoitteena on kokeilevan tutkimuksen kautta tutustua surrealistien käyttämiin kuvan tuottamismenetelmiin ja lopulta tuottaa kokeellisia muotikuvituksia menetelmiä käyttäen. Henkilökohtaisina tavoitteina oli heittäytyä luovuuden vietäväksi ja löytää uusia tapoja lähestyä muotikuvitusta.

Opinnäytetyön johdannossa kerrotaan tekijän taustasta ja siitä, kuinka aihe on valittu. Tausta käsittelee surrealismia ja sen suhdetta muotiin. Työssä tutkittiin surrealistien käyttämiä kuvan tuottamismenetelmiä ja kuinka niitä voi hyödyntää muotikuvituksen kentällä. Tutkimusmenetelminä käytettiin dokumenttiaineiston analysointia, tekemällä tutkimista ja havainnointia.

Työssä selvitetään, mitä surrealistiset kuvan tuottamismenetelmät, ovat ja pohditaan niiden käyttöä kokeellisessa muotikuvituksessa. Erilaisia käyttömahdollisuuksia on käsitelty moninaisten kokeilujen kautta. Kokeiluja tehtäessä on saatu lisää ideoita ja mahdollisuuksia uusiin kokeiluihin. Tutkimus on koostettu eri vaiheissa tehdyistä kokeiluista.

Työn tuotoksena on kuusi kokeellista muotikuvitusta, jotka on tehty surrealistisia kuvan tuottamismenetelmiä käyttäen. Lopulliset teokset on koottu työn loppuosaan.

Turun Ammattikorkeakoulu
Muotoilun koulutusohjelma
Vaatusmuotoilu
29.3.2015
Ohjaaja: Maarit Mikkonen

The objective of the thesis was to explore surrealist image making methods through experimental research and produce fashion illustrations by using the methods. Personal objectives were to be creative and find new ways to approach fashion illustration.

The introduction discusses the background for the thesis. The theoretical part of the work examines surrealism and its relationship with fashion. The surrealist image making methods and their utilization in fashion illustration were examined in the work. Written documents, practice based research and observation were used as research methods.

The work explains what surrealist image making methods are and how they could be used in experimental fashion illustration. Different possibilities were examined through various experiments. During the experimentation, more ideas and opportunities were found. The research is a compilation of all the experiments.

The outcome of the work was a series of six experimental fashion illustrations. The illustrations were executed by using the surrealist image making methods. The series is compiled at the end of the thesis.

Turku University of Applied Sciences
Degree Programme in Design
Fashion Design
29.3.2015
Instructor: Maarit Mikkonen

Oikea:
Musteläiskäkokeilu, jatkettu piirtämällä

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	6
Tausta	8
Tavoitteet ja tutkimus	10
Tiedonhankinta	14
Surrealistiset kuvan tuottamismenetelmät	15
Menetelmien kokeilu	20
Nr. - sarja	32
Pohdinta	42
Yhteenveto	44
Lähteet	45

JOHDANTO

Mielenkiintoni surrealismia kohtaan heräsi teini-ikäisenä lukiessani artikkelin Salvador Dalísta. Artikkelissa kerrottiin Dalín ja hänen vaimonsa Galan ensitapaamisesta. Dalí halusi saada mielitietynsä huomion, joten luonnollisesti hän päätti hieroa itseensä lampaanrasvaa. Tämän luettuani halusin heti tietää enemmän tästä hullusta nerosta ja hänen kauttaan surrealismista. Artikkelia minulla ei enää ole, joten en pysty tarkistamaan tarinan todenperäisyyttä, mutta se jätti minuun lähtemättömän vaikutuksen ja toi elämäni surrealismin suuren maailman.

Olen aina ollut todella kiinnostunut muodista ja taiteista. Opintojeni aikana olen pohtinut paljon tapaa yhdistää nämä kaksi intohimoani. Muutama kesä sitten vietin kuukauden Lontoossa Central Saint Martinsin yliopistossa muotisuunnittelua opiskellen. Kurssin aikana vietimme viikon muotikuituksen maailmassa. Tuo viikko avasi silmäni uusille tavoille lähestyä muotikuitusta. Punaista takkia esittävässä kuvituksessa ei tarvitse olla punaista takkia, taikka vaatetta ollenkaan. Tärkeintä on haluttu tunnelma. Olen tuon ensimmäisen kurssin jälkeen palannut Central Saint Martinsiin kokeellisen muotikuituksen kurssin puitteissa. Mitä enemmän muotikuituksen rajat häilyvät, sitä mielenkiintoisempana sen koen.

Haluan tulevaisuudessa opiskella graafista suunnittelua ja lopulta toimia kuvittajana. Nyt viimeisen opiskeluvuoteni aikana olen alkanut alustaa sitä, että voisin valmistumiseni jälkeen jo aloittaa kuvittajana toimimisen. Opinnäytetyöni aihe valikoitui, koska halusin tehdä jotain, joka vie minut lähemmäs muotikuitusta ja josta saan hyvän lisän portfoliooni. Koin aiheen itselleni samanaikaisesti suureksi haasteeksi ja mahdollisuudeksi. Otin haasteen vastaan jännittyneen innokkaana. Mielenkiintoiseen lopputulokseen pääseminen tulisi vaatimaan päästämistä kokonaan irti tavanomaisista ajattelumalleista ja heittäytymistä hulluun luovuuteen.

Yllä:
Automaattipiirustus

TAUSTA

Surrealismismi

Surrealismimin muotoutuminen alkoi vuonna 1915. Kaksi vuotta myöhemmin runoilija Guillaume Apollinaire keksi sanan ”surrealismismi”. (Schjeldahl 2013, 112–113.) Aluksi surrealismi oli vahvasti kirjoitustyylillä. 1920-luvun alkupuolella runoilijat André Breton ja Louis Aragon antoivat sille teoreettisen ja käytännöllisen pohjan. He uskoivat, että luovuuden tarkoituksena oli avata tiedostamaton mieli. Breton kirjoitti ensimmäisen surrealismimin manifestinsa vuonna 1924. (Farthing 2010, 426–427.) Manifesti, jonka luomisen pohjana on automaattikirjoitus, käsittelee surrealismimin syntyä ja mahdollista kehitystä. Siinä myös tarkastellaan surrealistisia kokeiluja ja niiden mahdollisuuksia niin konkreettisesti kuin teoreettisesti. (Kaitaro 2001, 39–40.)

Vaikka surrealismia aluksi pidettiin kuvataiteen kentällä lähes mahdottomana, oli se jo vuosi manifestin ilmestymisen jälkeen levinnyt kuvataiteen puolelle. Lopulta taiteesta tuli kaikkein näkyvin ja tunnetuin osa toimintaa, vaikka surrealismi ei ollutkaan tyyllisesti yhtenäistä ja pelkän tyylin perusteella tunnistettavaa. Muita toteutusmuotoja olivat mm. elokuvataide ja yllättävien kohtaamisten provosointi. Myös seuraleikit ja kaupungilla harhailu olivat osa surrealismimin elämää, jossa toiminnalla haettiin avointa mieltä ja alitajuntaan tutustumista. (Kaitaro 2001, 9–10.) Mielenavaamisen yhteydessä surrealistit kokeilivat myös hypnoosia, huumeita ja alkoholia. Myös spiritistiset istunnot ja transsitiloihin hakeutuminen kuuluivat alitajunnan tutkimiseen. (Farthing 2010, 427.)

Surrealismismi jatkui monimuotoisesti ja maailmanlaajuisesti Bretonin kuolemaan, vuoteen 1966, saakka. Koulukunta jäi Bretonin kuollessa ilman koossapitävää voimaa ja surrealismimin loppu koitti vuonna 1969. Koulukunnan jäsenet jatkoivat kuitenkin töidensä tekemistä omilla tahoillaan. (Kaitaro 2001, 63–64.)

Surrealismismi muodissa

1930-luvulla surrealismi levisi myös muodin puolelle.

Muodista tuli yksi surrealismimin houkuttelevimmista ilmentymismuodoista, koska siinä ihmisen todellinen keho on aina läsnä surrealismimin kuvitteellisuuden ja epätodellisuuden rinnalla. (Martin 1996, 9.) Surrealismismi ilmentyi naiskuvan, oikeiden ja kuvitteellisten esineiden ja muotojen kautta ja loi samalla vuorovaikutusta. Kauneuden haluttiin syntyvän sattumalta, ei pakottamalla. Runoilija Isidore Ducasse (Comte de Lautréamont) kuvaili surrealismimin ja muodin liittoa ompelukoneen ja sateenvarjon sattumanvaraisena kohtaamisena obduktiopöydällä. (Martin 1996, 11.)

Surrealismismi näkyi muodin kentällä laajasti; näyteikkunoista valokuvaukseen ja mainoksista itse vaatteisiin. Varsinkin Vogue ja Harper’s Bazaarin sivuilla surrealismi oli laajasti esillä. Vaikka monien surrealistien kanta muodin ja surrealismimin yhdistämiseen olikin skeptinen, toiset lähtivät innokkaina mukaan. Jokapäiväisten asioiden muuttaminen taiteeksi oli aina ollut surrealistille suuri mielenkiinnon kohde. (Martin 1996, 217.)

Muotisuunnittelija Elsa Schiaparelli oli 1920-luvulla ystävystynyt monien surrealistien kanssa. Muotisuunnittelijoista hän ottikin eniten vaikutteita surrealismista. (Martin 1996, 25.) Schiaparelli ja Salvador Dalí tekivät paljon yhteistyötä. Usein Dalí antoi Schiaparellille ehdotuksen ja Schiaparelli toteutti sen oman näkemyksensä mukaan. Yhteistyöstä syntyi monia tunnettuja teoksia, kuten vuonna 1937 luotu Shoe Hat, joka on nimensä mukaisesti hattuna käytettävä kenkä, ja samana vuonna syntynyt hummerimekko. (Martin 1996, 107–146.)

Vaikka surrealismi liikkeenä loppuikin 1960-luvun lopulla, muodin kentältä se ei ole koskaan poistunut. Esimerkiksi Chanel käyttää näytöksissään paljon surrealistisia elementtejä. Syksyllä 2011 mallit kävelivät jättimäisen, kultaisen leijonan jalkojen juurella ja keväällä 2013 lavalla nähtiin rivi tuulimyllyjä. Viktor & Rolfin keväällä 2010 kokoelma oli puhdasta surrealismia isoine, hämmentävine juhlatyllimekkoineen, joista puuttui paloja ja jotka saivat katsojat ihmettelemään kuinka ne edes pysyvät kasassa.

“SURREALISMIN JA MUODIN LIITTO ON KUIN OMPELUKONEEN JA SATEENVARJON SATTUMANVARAINEN KOHTAAMINEN OBDUKTIOPÖYDÄLLÄ”

- COMTE DE LAUTRÉAMONT -

TUTKIMUSKYSYMYKSET

1. MITÄ OVAT SURREALISTISEN KUVAN TUOTTAMISMENETELMÄT?

2. KUINKA SURREALISTISIA KUVAN TUOTTAMISMENETELMIÄ VOI HYÖDYNTÄÄ MUOTIKUVITUKSESSA?

Oikea:
Automaattipiirustus, kuosi väriläiskällä

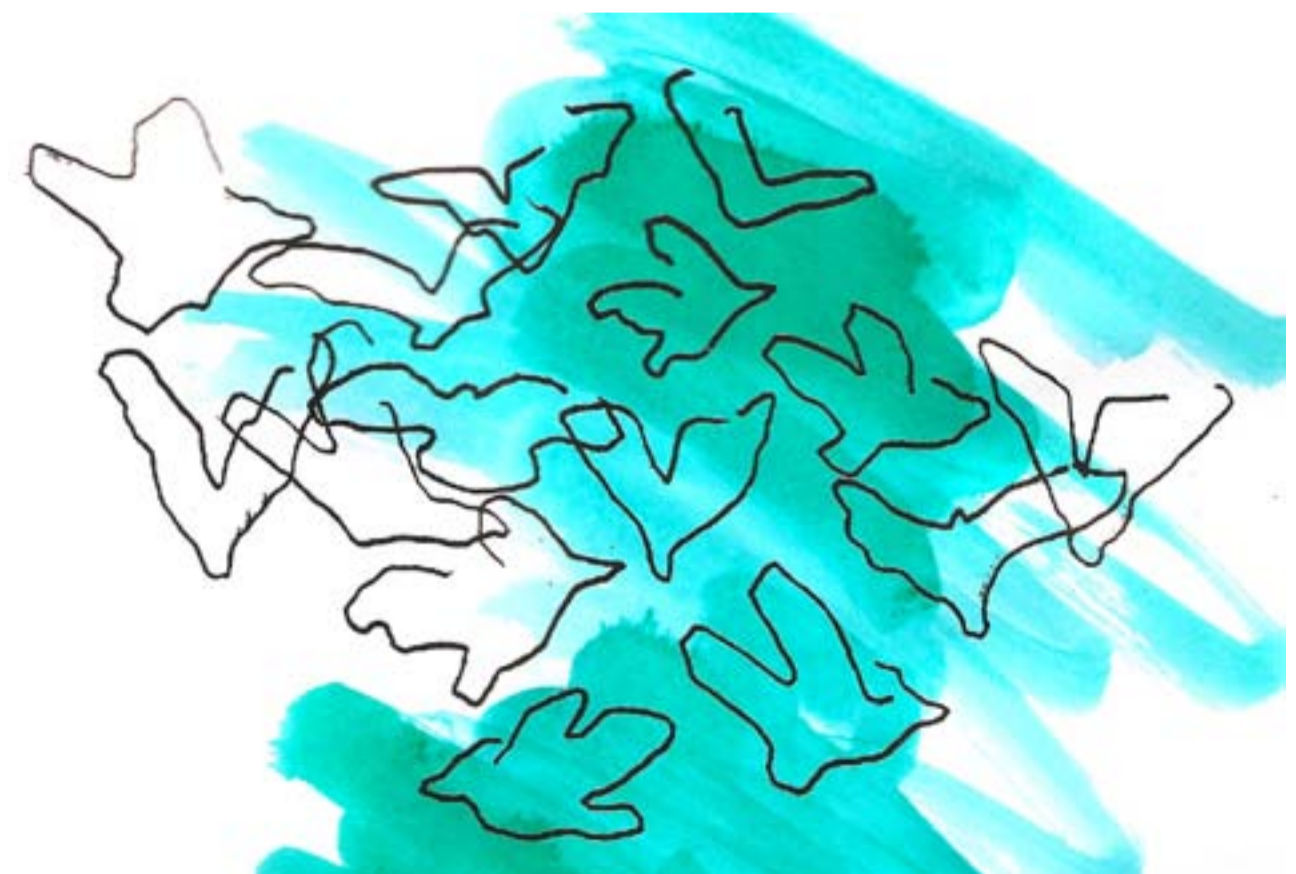
TAVOITTEET JA TUTKIMUS

Tavoite

Opinnäytteen tavoitteena on tutkia surrealistien käyttämiä kuvan tuottamismenetelmiä ja menetelmien soveltamista muotikuvituksessa. Kokeilujen kautta syntyvän materiaalin perusteella on tarkoitus luoda valmiita kokeellisia muotikuvituksia, joita tulevaisuudessa voisi käyttää näyttelyn järjestämisessä. Näyttelyn järjestäminen on kuitenkin rajattu pois opinnäytetyöstä. Henkilökohtaisena tavoitteenani on päästä lähemmäs omaa luonnollista luovuuttani, löytää uusia, kokeellisia tapoja lähestyä kuvittamista ja kehittyä kuvittajana.

Tässä työssä tehdään niin kvalitatiivista kuin taiteellistakin tutkimusta. Kvalitatiivisen tutkimuksen keskiössä on aineisto. Tutkimuksessa aineistoa tutkitaan laadullisesti ja sen ominaisuuksia analysoidaan. Aineistoa koottaessa on tärkeä ottaa huomioon ilmiön sisältöyhteys, tarkoitus ja prosessi, jossa ilmiö esiintyy. (Anttila 2006, 175.) Kvalitatiivisessa tutkimuksessa aineistoa ei mitata vaan pyritään ymmärtämään. Aineiston tarkoituksena on myös toimia pohdinnan käynnistäjänä ja tuottaa tutkijalle uusia ideoita. (Hannula ym. 2003, 85.) Ensimmäiseen kysymykseen vastausta etsitään kvalitatiivisen tutkimuksen avulla käyttäen aineistona kirjallista dokumenttiaineistoa.

Taiteellisessa tutkimuksessa tutkijan oma taiteellinen toiminta on keskeisesti osa tutkimusta. Tutkimukset ovat aina subjektiivisia ja oma-aloitteisia yksittäistapauksia. Taiteellista tutkimusta pidetään vuorovaikutteisena, vaikka tekijä olisikin tilanteessa yksin. Vuorovaikutus on keskustelua tekijän ja työn välillä. Työn kautta tekijä saa erilaisia etenemismahdollisuuksia. Vuorovaikutuksen pitää antaa tapahtua, jotta työssä pääsisi eteenpäin kohti jotain täysin uutta. Taiteellisen tutkimuksen tarkoituksena ei ole antaa suoria vastauksia vaan mahdollisuuksia. Siitä huolimatta rajauksen tekeminen ja kontekstien selittäminen ovat keskeisessä asemassa myös taiteellista tutkimusta tehtäessä. Työn kulku, tehdyt valinnat ja tulkinnat on hyvä avata, jotta kritisointi ja kyseenalaistaminen on mahdollista. Taiteelliseen tutkimukseen liittyy myös aina tietynlainen pelko ja epä tietoisuus, jotka ovat luonnollinen osa uudenlaista tutkimusmuotoa. (Hannula ym. 2003, 13–15.) Kvalitatiivinen ja taiteellinen tutkimus yhdistyvät toiseen kysymykseen vastattaessa. Tutkimusmenetelminä käytetään tekemällä tutkimista, havainnointia ja dokumenttiaineiston analysoimista. Työssä siis teoria ja luova työ käyvät dialogia ja tulokset syntyvät vuorovaikutuksen kautta.

VIITEKEHYS

Viitekehysten tarkoituksena on tuoda tiivistetysti esille tutkimuksen lähtökohdat, tutkimukseen liittyvät tekijät ja tutkimuksen näkökulma. Viitekehys toimii tutkijan apuna työn etenemisessä ja sen voi tehdä niin visuaalisena kuin verbaalisenaakin. (Anttila 2006, 167.)

Työn viitekehyksessä tulee esiin työn kokeellisuus ja erilaiset mahdollisuudet. Työn tekovaiheessa työskentely tapahtuu kysymysmerkissä. Ainoat varmat asiat ovat surrealismi ja muotikuvitus genrenä, kaikki muu elää ja muuttuu työn mukana. Työ on täynnä erilaisia mahdollisuuksia, jotka avautuvat työn edetessä. Myös oma kuvittajaidentiteetti kasvaa ja muovautuu eri kokeilujen kautta.

“TYÖSKENTELY TAPAHTUU KYSYMYSMERKISSÄ”

Yllä:
Käänteinen kollaasikokeilu

TIEDONHANKINTA

Tekemällä tutkimen

Tekemisperusteinen tutkimus on toiminnan keskellä tapahtuvaa tutkimusta, jota dokumentoidaan ahkerasti ja pysähdytään ajoittain arvioimaan. Aktiivisella dokumentaatiolla mahdollistetaan jatkuva reflektointi ja vertaiskriittikin saaminen. Se on myös keino työn edistymisen seuraamiseen ja prosessin muuten piiloon jäävien vaiheiden paljastamiseen. Luovaa prosessia aloitettaessa on tärkeää valita pätevä toimintamalli. Toimintamallin tarkoitus on ohjata työtä sen alkuvaiheessa. Tiedonhankinta luovan prosessin tukena taas ohjaa työtä, jos etenemisessä ilmenee ongelmia tai työ ei etene ollenkaan. Hankittava tieto mukautuu työn kulkuun. (Anttila 2006, 423–426.)

Tekemällä tutkimen soveltuu aiheeseen täydellisesti ja onkin työn tärkein tutkimusmenetelmä. Surrealististen kuvan tuottamismenetelmien käyttämisestä muotokuvituksessa ei ole juurikaan etukäteistietoa, joten tutkittava aineisto on luotava suurimmaksi osaksi itse. Aihe on kokeellinen ja luova, joten tekeminen ja kokeilut toimivat erinomaisena lähestymistapana tutkimiselle. Toimintamallina käytetään kokeiluja, joita dokumenttiaineistoa analysoitaessa löydetty tieto tukee. Tekemällä tutkimisen kautta syntyy myös taiteelliselle tutkimukselle olennaista vuorovaikutusta, jonka kautta työ etenee.

Havainnointi

Havainnointi eli observointi on systemaattista tiedon keräämistä kaikilla aisteilla havaittavasta ilmiöstä. Se on kaikenlaisen, niin kvalitatiivisen kuin kvantitatiivisenkin, tutkimuksen perusta. Observoinnin kohteena voi olla fyysisen kohteen lisäksi tapahtuma tai ihmisten käyttäytyminen. Havaintojen tekemisen tulee olla ennakkoon suunniteltua tarkoituksenmukaisuuden ja luotettavuuden takaamiseksi. Tietojen kerääminen voi olla joko todella jäsenneiltyä ja yksityiskohtaista tai kokonaisvaltaisempaa. Ennen havainnoinnin aloittamista on tärkeää hankkia taustatietoa havainnoitavasta aiheesta. Taustatieto auttaa ymmärtämään

kokonaisvaltaisesti mitä tehdyt havainnot tarkoittavat ja myös täydentämään havaintojen kautta saatuja tietoja ymmärrettäväksi kokonaisuudeksi. (Anttila 2006, 189–190.)

Havainnointi on tärkeä osa tekemisperusteista tutkimusta. Työssä havainnointia käytetään kokeilujen toimivuutta arvioitaessa ja ideoitaessa uusia tapoja tehdä kokeiluja. Myös surrealistisia kuvan tuottamismenetelmiä tutkittaessa käytetään havainnointia. Havainnoinnin avulla toivotaan töistä löytyvän uusia ideoita töiden tekemiseen ja menetelmien kautta syntyneiden töiden hyödyntämiseen kuvitusten jatkokehittelyssä.

Dokumenttiaineiston analysointi

Dokumenttiaineistoa voi olla niin kirjallisesti kuin muillakin tavoilla dokumentoitu aineisto. Kirjallista dokumenttiaineistoa ovat esimerkiksi artikkelit, päiväkirjat ja muu kirjallisuus. Muilla tavoin taltioitua aineistoa ovat esimerkiksi videot, nauhoitteet ja audiovisuaalinen aineisto. Dokumenttiaineistoa käytetään vaihtoehtona tiedon keräämiselle esimerkiksi haastattelemalla tai kyselyn avulla, varsinkin kun tietoa on jo valmiiksi olemassa dokumentoituna. Lähdekriittisyys on aina otettava huomioon aineistoa analysoitaessa. (Anttila 2006, 202–204.)

Dokumenttiaineiston analysointia käytetään menetelmänä monissa työn eri vaiheissa. Työn tausta selvitetään tutkimalla aluksi surrealismia ja surrealismia ja muodin yhteyttä kyseisiä aiheita käsittelevien teosten kautta. Myös surrealistisia kuvan tuottamismenetelmiä tutkitaan dokumenttiaineiston avulla. Lisäksi dokumenttiaineistoa hyödynnetään havainnoinnin tukena tehtyjä kokeiluja analysoitaessa. Dokumenttiaineistoon on myös hyvä palata, jos jossain vaiheessa työ ei etene. Työn jatkumiselle voidaan saada ideoita, omien töiden ohella, surrealistisia kuvan tuottamismenetelmiä käsittelevistä teoksista.

SURREALISTISET KUVAN TUOTTAMISMENETELMÄT

Surrealististen menetelmien tarkoituksena oli luoda vuorovaikutusta satunnai-suuden ja materiaalin välille ja avata mieli oman mielikuituksen rajojen ulkopuolelle. Surrealistiset menetelmät voi karkeasti jakaa kahteen kategoriaan: tietoiseen ja sattumanvaraiseen. Tietoisesta menetelmästä hyvänä esimerkkinä voi käyttää Dalin suosimaa realistista unien maalausta, jossa aihe oli surrealistinen, mutta tekniikka realistinen. Esimerkkinä sattumanvaraisesta tekniikasta on automaattipiirtäminen, jossa yritettiin päästä tilaan, jossa mieli ei enää hallitse piirtämistä. (Kaitaro 2001, 82–84.)

Työssäni surrealistiset menetelmät käsittävät surrealistien käyttämien tekniikoiden lisäksi heidän pelaamiaan seurapelejä ja alitajunnan vapauttamiseen tarkoitettuja menetelmiä. Menetelmiä oli laajasti jokaisella surrealismia alueella, mutta tutkimani menetelmät olen rajannut kuvan tuottamiseen tarkoitettuihin menetelmiin.

Aluksi käsitellään menetelmiä, joissa tietoisuus on läsnä. Tarkoituksena on pyrkiä näkemään tuttuja asioita eri tavalla, järjestelemään uuteen järjestykseen tai muuttamaan todellisesta epätodellisempaan suuntaan.

Ihana raato

Ihana raato on surrealistien kehittämä seuraleikki. Leikissä ryhmä tuottaa yhdessä kuvan niin, että ryhmän jäsenet eivät tiedä toistensa luomista piirustuksista. Käytännössä paperi taitetaan niin moneen osaan, kuin leikissä on osallistujia. Jokainen piirtää yhteen taitokseen oman osansa kuvasta ja seuraavaan taitokseen oman työnsä reunaviivat yhtenäisyyden takaamiseksi. Viimeisen piirtäjän jälkeen taitokset avataan ja ”ihana raato” on syntynyt. (Kaitaro 2001, 99–100.)

Kahden merkityksen kuvat

Dalí käytti töissään paljon tekniikkaa, jota hän kutsui paranoiakriittiseksi menetelmäksi. Menetelmässä tarkoituksena on vainoharhaisuuden kautta aliarvioida olemassa olevaa maailmaa ja sen heijastamia käsityksiä. Aliarvioinnin kautta esineiden olemus menettää merkityksensä. Näin ympärillämme olevat asiat muovautuvat kokoajan muuttuvaksi massaksi, jonka olemus on kokonaan katsojasta kiinni. Menetelmää voi käyttää niin omaan maailmankuvaansa kuin myös heijastaa vainoharhaisuutta toisten tapaan katsoa maailmaa. (Gooding 1995, 70.)

Yllä:

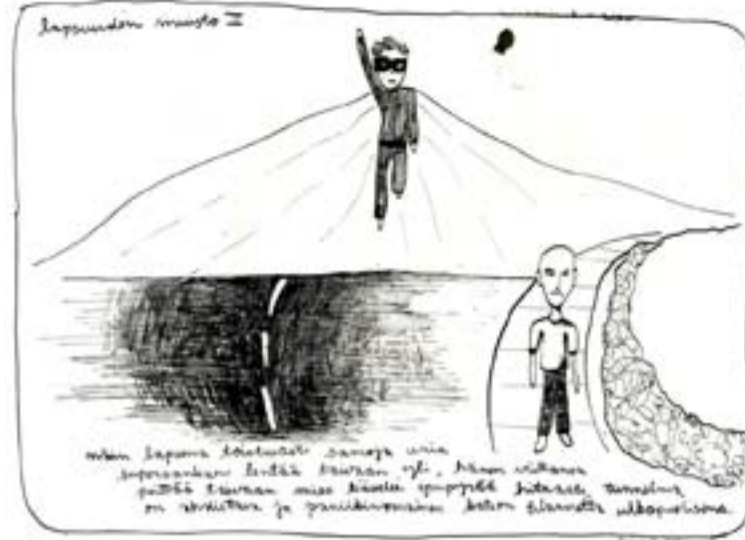
Ihana raato, piirtäjinä Nora Peltoniemi, Elisa Nikula ja Rosa Iina Tuomimäki 2015

Menetelmää käytettäessä mieli avataan näkemään asioita eri näkökulmasta. Ehkä kaksi esinettä yhdessä muistuttavatkin esimerkiksi maisemaa. Menetelmä on vaikea ja Dalí harjoitti taitoaan vuosia. Aluksi asioiden tuijottaminen tai vain niiden ulkoreunoihin keskittyminen saattaa avata mielen näkemään ne toisessa muodossa. Myös konkreettisten esineiden kuvittelu tyhjänä tilana saattaa auttaa näkemään esineessä jotain uutta. (Ross 2003, 104.)

Unimaisema

Surrealisteille unimaailma oli tärkeä. Surrealistisessa sanakirjassa runoilija Pierre Reverdyn määritelmä unelle oli tunneli, joka kulkee todellisuuden alla. André Bretonin mielestä unimaailma saattoi jopa olla todellisempi paikka kuin hereillä ollessamme kokemamme maailma. Surrealistit etsivät unen ja valheen välitilaa, jossa mieli rentoutuu. He myös pitivät unipäiväkirjoja, joihin dokumentoitiin unissa tapahtuneita asioita, nähtyjä esineitä tai tunnettuja tunteita. (Ross 2013, 51.)

Unimaisemassa unissa nähtyjä asioita tai tunnetiloja muutetaan kuvaksi. Unipäiväkirja ei ole pakollinen, mutta auttaa muistamaan unien tapahtumia myöhemmin. Tärkeintä on vangita unenomainen tunnelma, oli se sitten outo muodonmuutos, käsittämätön asioiden yhdistelmä tai jokin muu asia, joka astuu todellisuudesta askeleen sivuun. (Ross 2013, 107.)

Surrealistinen kollaasimenetelmä
Surrealistit käyttivät paljon erilaisia kollaasimenetelmiä. Normaalisti kollaasissa kootaan valituista kuvista tai kuvien osista uusi maailma. Max Ernstin kehittelemä surrealistinen kollaasimenetelmä eroaa normaalista niin, että kuvat, joita työssä käytetään, ovat tekijälle annettuja. Hän ei siis ole itse vaikuttanut materiaaliin, jota valmiin työn aikaansaamiseksi on käytetty. (Gooding 1995, 60.)

Käänteinen kollaasimenetelmä ja tekstimontaasi
Käänteinen kollaasimenetelmä ja tekstimontaasi ovat molemmat jalostettuja kollaasimenetelmiä. Käänteisessä kollaasimenetelmässä valmiista kuvasta leikataan pois osia, jotta uusia kuvia saadaan aikaiseksi. Tekstimontaasissa kuvien sijaan materiaalina käytetään sanoja tai tekstin osia. (Gooding 1995, 64-65.)

“UNI ON TUNNELI, JOKA KULKEE
TODELLISUUDEN ALLA”

- PIERRE REVERDY -

Vasen:
Unimaisema, henkilökohtainen työ 2004

Oikea:
Surrealistinen kollaasityö, Anne Jylhä
2015

Seuraavaksi käsiteltävät menetelmät ovat joko kokonaan tai osittain sattumanvaraisia tai automaattisia. Tarkoituksena on luoda kuvia, joissa tajunnalla ei ole kontrollia kuvaa luotaessa. Syntyneitä töitä voi käyttää joko sellaisenaan tai niitä voi jatkaa eteenpäin.

Musteläiskämenetelmä

Psykoterapiassa alitajunnan tutkimiseen käytetyt musteläiskät olivat myös surrealistien mielenkiinnon kohteena. Tekniikassa mustetta tai vesiväriä tiputetaan paperille ja paperi taitetaan kahtia, yhdistäen kaksi puolta yhdeksi. Taitos avataan ja kuva on syntynyt. Musteläiskää katsottaessa kuva muuttuu katsojasta riippuen. Yksi saattaa nähdä läiskässä esimerkiksi koiran, toinen kaksi ihmistä pitämässä toisiaan kädestä kiinni. (Ross 2003, 31.)

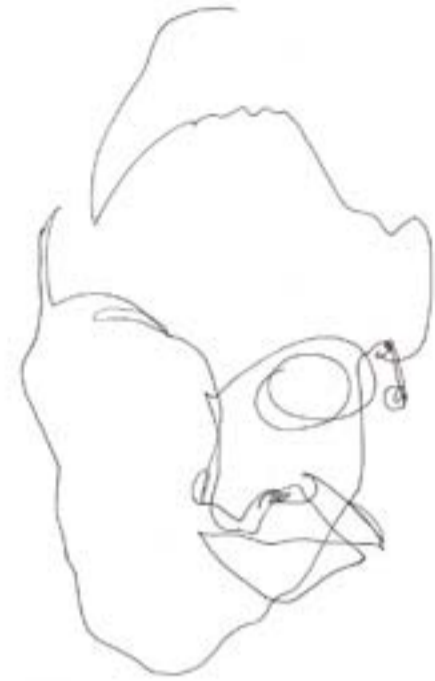
Decalcomani ja écrémage

Decalcomania on musteläiskämenetelmästä jalostettu tekniikka, jossa tahroja tai maalattua pintaa siirretään pinnalta toiselle (Schjeldahl 2013, 112–113). Tarkoituksena ei kuitenkaan ole maalata mitään esittävää tai ennalta suunniteltua valmista kuvaa. Käytännössä maalia tai mustetta levitetään pinnalle, johon se ei ota kiinni, esimerkiksi peilille tai vahapintaiselle paperille. Maalin tai musteen levittämisen jälkeen paperi painetaan pintaan kiinni ja kuva muodostuu. Painamisen voi tehdä monta kertaa samalta pinnalta. (Gooding 1995, 55.)

Écrémage on decalcomaniasta jalostettu tekniikka, jossa piirtäminen tehdään kovan pinnan sijasta nesteeseen. Tarkoituksena on käyttää joko öljypohjaiseen nesteeseen vesipohjaista maalia tai päinvastoin. Maalaamisen jälkeen paperia liu'utetaan nesteen pintaa pitkin, josta maalaus kuoriutuu paperille. Paperin voi myös vain asettaa nesteen pintaan kuvan aikaansaamiseksi. (Gooding 1995, 55.)

Täplämenetelmä

Surrealistitaiteilija Joan Mirón käyttämä täplämenetelmä antaa mahdollisuuden mielikuvituksen laajaan käyttöön. Täplämenetelmää käyttäessään Miró aloitti työnsä luomalla tyhjälle pinnalle erilaisia, erimuotoisia täpliä. Täplien luomisen jälkeen hän tarkkaili niitä, avasi mielensä täplien antamille mahdollisuuksille ja täydensi niiden ympärille maailman, jonka kautta teos syntyi. (Ross 2003, 35.)

Automaattipiirtäminen

Automaattipiirtämisen taustalla on automaattikirjoittaminen, joka on yksi perinteisimmistä surrealistisista menetelmistä. Automaattikirjoituksessa on tarkoitus kirjoittaa ja lopulta päästä tilaan, jossa kirjoittamista ei ajattele, se vain tapahtuu. (Gooding 1995, 17.) Samoin kuin automaattikirjoittamisessa, automaattipiirtämisessäkin on tarkoituksena päästä tilaan, jossa tajunta ei enää ohjaa piirtämistä vaan se vain tapahtuu. Jos menetelmä tuntuu vaikealta, aluksi piirtämistä voi kokeilla irrottamatta kynää paperista, yhtenäisellä viivalla tai piirtämällä kuvasta, katsomatta paperia. Automaattipiirtämisestä saattaa syntyä ei esittäviä, abstrakteja (kuva 6) tai esittäviä kuvia tai kaikkien niiden sekoituksia. (Gooding 1995, 49.)

Sattumanvarainen kollaasimenetelmä

Sattumanvarainen kollaasimenetelmä on taiteilija Hans Arpin kehittämä menetelmä, jossa nimensä mukaisesti sattumalla on suuri rooli kuvaa työstettäessä. Menetelmässä käytetään paloiksi leikattua tai revittyä paperia. Palat pudotetaan pinnalle, jolle teos on tarkoitus luoda. Pudottamisen jälkeen palat liimataan pintaan kiinni. Toinen tapa lähestyä sattumanvaraista kollaasimenetelmää on ottaa jo olemassa oleva kuva ja leikata tai repiä se paloiksi. Näin, kun palat pudotetaan uudelle pinnalle, niiden järjestys muuttuu ja samalla entisestä kuvasta tulee kokonaan uusi. (Gooding 1995, 59.)

Hiekkamaalaus

Taiteilija André Masson kehitti ja käytti hiekkamaalausmenetelmää. Massonin käyttämässä hiekkamaalausmenetelmässä liimaa roiskitaan maalauspinnaalle ja liiman päälle heitetään hiekkaa. Masson käytti syntyneitä kuvia luonnoksina maalauksilleen. (Farthing 2010, 427.) Menetelmässä heitettyä hiekkaa voi myös raapia pinnasta pois ja käyttää syntyneitä kuvia sellaisenaan tai jatkaa sitä muilla menetelmillä samalle pohjalle (Gooding 1995, 59).

Froissage

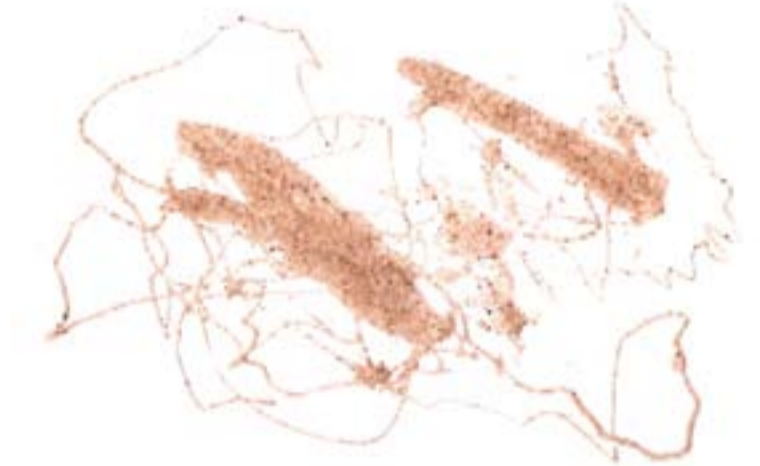
Froissage on menetelmä, jossa luodaan suurempi värillinen pinta. Menetelmässä paperia ensin rypistetään tai taitellaan ja sitten se kastetaan joko värjättyyn veteen tai suoraan musteeseen. Rypyt ja taitokset luovat kuivuessaan paperille suonimaisen tekstuurin. (Gooding 1995, 59.)

Fumage eli savulla maalaaminen

Fumage eli savulla maalaaminen on nimensä mukaisesti kuvan luomista savun avulla (Schjeldahl 2013, 112–113). Käytännössä paperia tai maalaus pohjaa liikutetaan savun yläpuolella. Savun aikaansaamiseksi voi käyttää kynttilää tai öljylamppua tai tuottaa savua muilla tavoin. Kuva saadaan pysymään pinnassa kiinni fiksaatiivin avulla. Monet taiteilijat käyttivät savulla maalaamista vain lähtökohtana ja jatkoivat kuvaa muilla menetelmillä. (Gooding 1995, 53.)

Frottage

Frottage on menetelmä, jota Max Ernst käytti töissään. Menetelmässä ympäristöä tutkitaan tekstuurin ja kuvioiden kautta. Tutkimisen aikana kerätään mielenkiintoisia tekstuureja ja kuvioita sisältäviä asioita ja esineitä, kuten esimerkiksi kuvioitua lasia tai lehtiä. Löydetyt asiat ja esineet peitetään paperilla, jonka läpi väritetään esimerkiksi värikynttilä tai liituja käyttäen. Tekstuurit ilmestyvät paperin pintaan. Toinen tapa käyttää menetelmää on maalata löydetyn esineen pintaan maalia ja kietoa paperia sen ympärille, jolloin tekstuuri painautuu paperin pintaan. (Ross 2013, 87.)

Vasen:
Automaattipiirustus, Kia Nyqvist 2015

Oikea:
Musteläiskätyö, Aarno Kankaanpää
2015
Hiekkamaalaus, työn aikana tehty kokeilu
Sattumanvarainen kollaasi, Elisa Nikula
2015

MENETELMIEN KOKEILU

Menetelmien kokeilu jakautui kahteen osaan. Molempien osien jälkeen tapahtui karsiminen eli rajaus. Koska menetelmiä oli paljon, rajaus mahdollisti mielenkiintoisimpien menetelmien syvemmän tutkimisen. Ensimmäisessä osassa kaikki menetelmät olivat kokeiltavina. Ihmismuoto, vaatteet, muoti tai tunnelma eivät kuitenkaan olleet pääosassa vaan niiden esille tuominen tuli mukaan vasta kokeilujen toisessa osassa. Lopullisissa muotikuvituksissa käytetyt menetelmät löytyivät siis kokeilujen ja rajausten kautta.

Kokeilut alkoivat kollaasimenetelmistä. Kollaasimenetelmät valikoituivat ensimmäisiksi, koska luulin niiden olevan helposti rajattavissa pois. Koska kollaasissa käytetään aina jo valmista kuvaa työn osana, kuvittelin valmiiden kuvien olevan liian suuressa osassa lopullista työtä. Kollaasimenetelmiä kokeillessani kuitenkin huomasin, että niissä kaikissa oli enemmän mahdollisuuksia kuin olin kuvitellut. Kollaasilla tehtyä työtä voi ajatella esimerkiksi pelkästään luonnoksena, josta oma työ vasta alkaa. Kollaasitekniikalla syntyneitä töitä voi käyttää myös taustoina, joko sellaisinaan tai muokattuina, itsenäisesti tai osana suurempaa kokonaisuutta.

Käänteisen kollaasimenetelmän halusin ensimmäisen kokeilun jälkeen rajata pois. Koin valmiin kuvan ja muodon yhdistämisestä syntyneen kolmannen kuvan olevan kaksiulotteinen ja litteä. Jokin lopputuloksessa kuitenkin kiehtoi, joten jatkoin kokeiluja. Käänteisessä kollaasitekniikassa leikatulla muodolla ja kuvalla, josta muoto leikataan, oli suurempi merkitys, kuin mitä kuvittelin. Ensimmäisessä kokeilussa kuvat on valittu ja leikattu ajattelematta lopullista muotoa ollenkaan. Liian sekava kuva pohjana luo sekavan vaikutelman myös lopputulokseen. Myös leikatun muodon energia, niin liike kuin staattisuuskin, välittyy syntyneestä kolmannesta kuvasta.

Surrealistisen kollaasimenetelmän toteuttaminen yksin vaati hieman kekseliäisyyttä. Normaalisti joku muu antaa tekijälle käytettävät kuvat, jotta tekniikka olisi sattumanvarainen (Gooding 1995, 60). Sain sattumanvaraisuuden aikaan leikkaamalla eri vartalon osia pinoihin ja ottamalla pinoista summittaisesti käytettävät kuvat. Lopullisessa työssä hahmolla saattaa siis olla liikaa raajoja tai vaikkapa kaksi päätä.

Tekstimontaasin mahdollisuudet ovat selkeästi erilaisten pintojen ja taustojen luomisessa. Pinnat voivat olla

laajoja tai vain pienen osan täyttäviä. Tekstin laadulla on suuri merkitys montaaasia koottaessa. Suuria otsikoita käytettäessä tekstimontaasista tulee helposti luettavien iskulauseiden täyttämä, kun taas pienempää tekstiä käytettäessä teksti muuttuu luettavan sijaan eläväksi pinnaksi. Toisaalta pienestä tekstistä luotu kollaasi antaa myös mahdollisuuden piilotettujen, ei niin itsestään selvien, viestien luomiseen. Myös tekstin väri vaikuttaa lopulliseen vaikutelmaan.

Sattumanvaraisesta kollaasimenetelmästä syntyneet kokeilut olivat erittäin mielenkiintoisia. Koska palat heitetään paperille, muodot syntyvät täysin ennalta suunnittelematta. Valmiin kuvan käyttäminen haastoi katsomaan kuvaa uudella tavalla ja yksivärisen paperin käyttämisen kautta mieli vapautui etsimään kuvasta arvaamattomia muotoja. Riippuen siitä kumpaa tilaa katsoi negatiivisena, kuvan näki eri tavoin.

Kaikki kollaasimenetelmät olivat täynnä potentiaalia ja herättivät mielenkiintoni, mutta päätin jättää sattumanvaraisen kollaasitekniikan tässä vaiheessa kokeiluista pois. Koin kaikkien kollaasitekniikoiden, vaikka ne olivatkin todella erilaisia, jatkotutkimisen tekemän seuraavasta vaiheesta liian kollaasipainotteisen.

Vasen:
Käänteinen kollaasimenetelmäkokeilu

Oikea:
Surrealistinen kollaasimenetelmäkokeilu
Tekstimontaasikokeiluja
Sattumanvaraisia
kollaasimenetelmäkokeiluja

Seuraavana otin kokeiluun automaattipiirtämisen. Koin tekniikan aluksi erittäin hankalaksi, enkä saanut mieltäni rauhoittumaan ja tyhjentymään. Käden ja mielen yhteys oli vahvasti läsnä, vaikka automaattipiirtämisessä pitäisi päästä täysin vastakkaiseen tilaan. Otin avukseni meditaatioäänitteet. Nauhoitetta kuunnellessani pidin kynää kädessä ja lopulta pääsin tilaan, jossa piirtäminen tapahtui suurimmaksi osaksi ilman mielen ohjaamaa kättä. Näin syntyneet kuvat ovat ei-esittävää yhtenäistä viivaa, mutta viivassa on kuitenkin rytmiä ja liikettä.

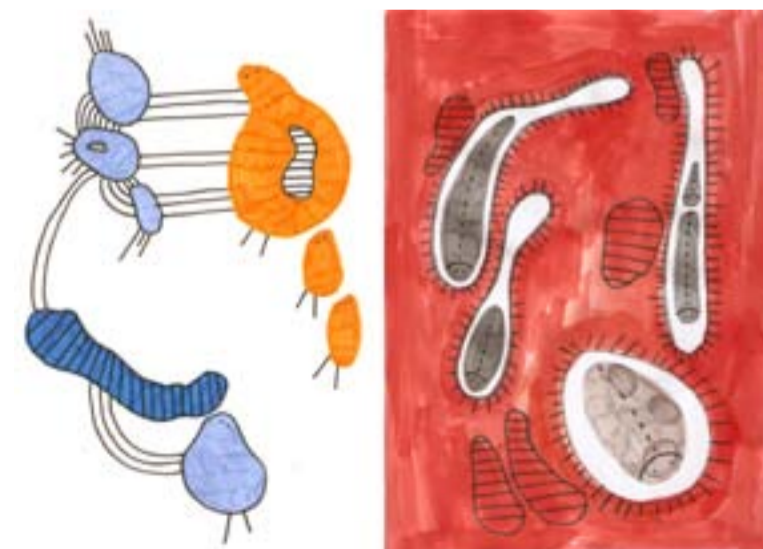
Koska automaattipiirtämisestä ensimmäisinä syntyneet kuvat olivat kaikki täysin ei-esittävää viivaa, päätin kokeilla vielä kuvan piirtämistä yhdellä viivalla, katsomatta piirtämääni kuvaa. Otin mallikseni monia eri muotilehtien muotikuvia, jotta sain mukaan heti ihmishahmon ja erilaisia asentoja. Automaattipiirtämisessä edistyminen näkyi nopeasti ja menetelmässä oli paljon erilaisia mahdollisuuksia, joten jatkoin sen tutkimista.

Fumage eli savulla maalaaminen rajautui ensimmäisten menetelmien joukossa pois, koska savun tuottaminen ei yksinkertaisesti onnistunut. Menetelmä olisi varmasti ollut mielenkiintoinen ja täysin uudenlainen kokeilu, mutta ilman savua fumagen kokeileminen ei ollut mahdollista.

Froissage rajautui myös ensimmäisten kokeilujen jälkeen pois. Vaikka kokeiluissa syntyneet pinnat näyttivätkin mielenkiintoisilta, en kokenut menetelmää kovinkaan monipuolisena tutkimuksellisesta näkökulmasta. Menetelmä ei myöskään tuntunut minulle luonnolliselta, vaan kokeileminen oli todella hankalaa ja teennäistä.

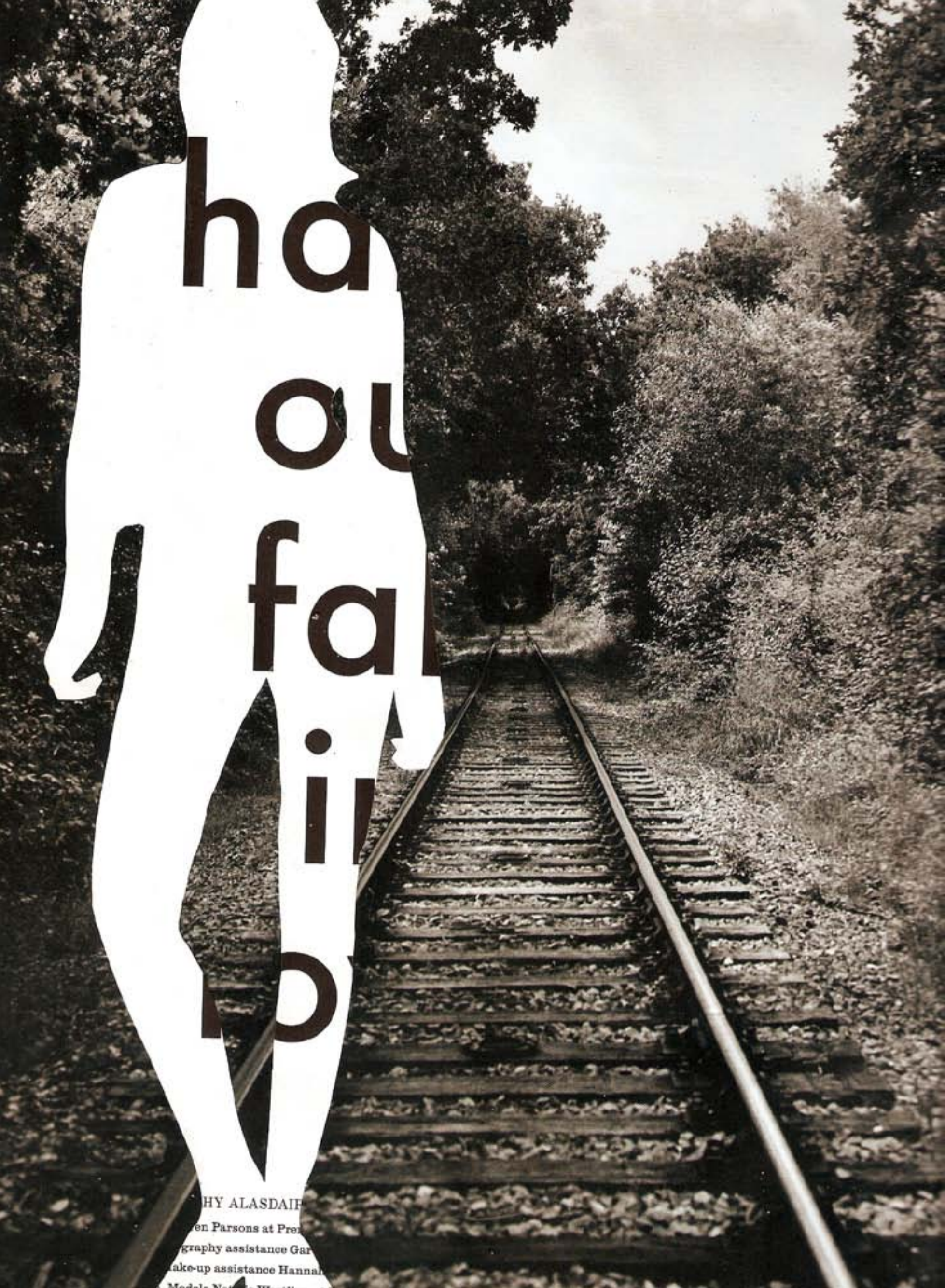
Vaikka täplämenetelmän kanssa tehdyt kokeilut olivatkin erittäin hauskoja, rajasin menetelmän pois. Pidín menetelmästä, mutta en pystynyt olemaan täplien piirtämisvaiheessa suunnittelematta valmista kuvaa. Kaikissa kokeiluissani oli todella lapsenomainen tunnelma, jonka koin sopimattomaksi yhteen oman kuvitustyylini kanssa. Kaikissa kokeiluissa oli myös hyvin orgaaninen ja eläimellinen tunnelma, jonka yhdistämisen muotikuvitukseen koin tylsäksi.

“MUSTELÄISKÄMENETELMÄÄN
IHASTUIN HETI. SEN
SYMMETRIA OLI KAUNISTA
JA ARVAAMATTOMUUS
JÄNNITTÄVÄÄ”

Vasen:
Automaattipiirustuskokeilu, piirretty meditaatioäänitettä apuna käyttäen
Automaattipiirustuskokeilu
Froissagelokkeilu
Täplämenetelmäkokeilu

Oikea:
Musteläiskämenetelmäkokeilu

and it's just my
We can get so c
and things pass
Finding a way
'cle was on Ki
began work
st step: tapping into
ld. "Children are fearless—
have these spirits of ambition,
and I wanted to find that within
myself," she says. Isolated on
the farm, she began reminiscing
about the cassette recordings
she'd make in her bedroom at
age eight. Now, she laughs while
singing some of them in a high-
pitched childlike voice: "January,
things are sweet, no need to be
contrary/ February, nothing is

THE MALS ME Y WA

out of the ordinary/ Marc
May....' So embarrassing
unoriginal can you get?"
No question, the song
shared a Grammy with
Record of the Year has
out as she gears up for
ong tour this October
f *The Golden Echo*, s'
interested in eking oi
onmusic discourse
met a stylist who
d we struck up
ut how amazi
nd how I wa
she says. "T
ient scriptu
brew, and I
be able to re
om its source
transl
into r
gor
fish
sees is
That's our
prio

configuration of nylon
third ascent of the day at
fall at Chelsea Piers in New
led the first two with natural
ing vertically from rock to rock
tone-skipping across a stream.
photo?" she shouts from above,
ning with blood. *Click*. "OK, I'm
she says, wriggling back upright. Our
actor, a wiry, amicable dude in cargo shorts
ed Chris, gives the ropes some slack as she
sts herself upward, a little more encumbered
w. Chris nods his head in admiration and
approval. He may have mistaken her for my
uru or trainer, but it's likely he didn't ID her
s a celebrity. Then again, Chris is not exa
ie target demo of *The Vampire Diaries*
W series to which Dobrev owes her fr
aps the wall's final hold and rappels
oward the ground. Upon a silent lan
gives me a thumbs-up then comical
he foamy floor, legs and arms splay
ow-angel position, and smiles. "Your
says.
'ou've never done this before?" she aske
earlier while we signed away our rights
we were to, you know, perish. "I love th
hanging off of supports no larger than a
while my arms, legs, and internal organs
nd Dobrev cheers from far, far below, we
chalk from our hands, step out of our
sses, and make our way to the exit. "Are
getting blisters yet?" she asks gleefully,
idishing her palms. As we weave through a
ight room, a group of musclemen pause mid-
p and swivel their heads in her direction, but
v fail to register. "Whether it's rock climbing
s or acting or studying for something, I
competitive," explains Dobrev. "Success
ly option—well, the highest level of
is the only option n kind of extremist
ay."
ard is in order: p
out of Chelsea P
ring black legg
ures. Dobrev
and flags a taxi.
, a stretchy gray

CEILING.

Vasen:
Käänteinen kollaasimenetelmäkokeilu,
kokonaan mustavalkoinen

Oikea:
Käänteisiä kollaasimenetelmäkokeiluja, eri
asentoja

HY ALASDAIR
en Parsons at Pro
graphy assistance Gar
ake-up assistance Hannan
Models Net
H

Musteläiskämenetelmä ja siitä jalostetut decalcomania ja écrémage olivat seuraavana kokeilussa. Musteläiskämenetelmään ihastuin heti. Sen luoma symmetria oli kaunista ja arvaamattomuus jännittävää. Kuten decalcomaniassa ja écrémagesakin, musteläiskämenetelmäkokeiluissa kuvan saattaa nähdä niin värillisessä kuin valkoisessakin osassa. Syntyneitä kuvia katsoessani yritin avata mieleni, jotta kuvat muuttuisivat lähes jokaisella katsomiskerralla uudensiksi tai löytäisiin niistä jotain uutta tai uuden tavan katsoa. Pyysin myös muita ihmisiä katsomaan kuvia kanssani ja kertomaan kuinka he näkivät kuvat. Tämä antoi jälleen uuden tason kuvien katsomiselle.

Decalcomania ja écrémage rajautuivat pois ihastuessani musteläiskämenetelmän symmetriaan. Decalcomanialla tehtyihin kuviin ja niiden lopulliseen muotoon pystyi myös vaikuttamaan enemmän, koska väri maalattiin ensin pinnalle, josta se painettiin. Pidin kuitenkin musteläiskämenetelmän arvaamattomuudesta ja sen luomista yllätyksistä. Écrémage oli taas vaikea toteuttaa ilman, että koko paperi olisi kastuessaan muuttanut väriään tai likaantunut öljystä. Tämäkin oli efektinä mielenkiintoinen, mutta omaan silmääni työt näyttivät epäsiisteiltä ja likaisilta. Kaikista kolmesta menetelmästä syntyneissä kuvissa oli muutenkin paljon samaa, enkä halunnut valita liian samanlaisia menetelmiä jatkoon.

Unimaisemamenetelmää varten aloin heti pitää unipäiväkirjaa. Unimaailmani on normaalisti erittäin vahva ja näen tapahtumarikkaita unia, jotka muistan herätessäni pieniä yksityiskohtia myöden. Kuitenkin heti unipäiväkirjan hankkiessani, uneni muuttuivat tylsiksi ja normaaleiksi. En myöskään enää muistanut uniani, ehkä niiden tylsyyden takia. Ainoat unet, jotka koin mielenkiintoisiksi, olivat liian henkilökohtaisia jaettaviksi muiden kanssa. Koska työn tekemiselle oli rajallinen määrä aikaa, unimaisemamenetelmä rajautui tässä vaiheessa harmikseni pois.

Kahden merkityksen kuvat luulin joutuvani rajaamaan pois menetelmän vaikeuden takia. Aluksi olikin hankalaa nähdä asioita kahdella eri tavalla, mutta unipäiväkirja tuli yllättäen avukseni. Näin nimittäin eräänä yönä unta, jossa muuten olin aivan normaalisti veneilemässä, mutta veneen lepuuttajina roikkuivatkin suuret korvakoruni. Kirjoittaessani

unta ylös, huomasin, että olin tiedostamattani nähnyt kahden merkityksen kuvan unessani. Menetelmä oli liian mielenkiintoinen karsittavaksi, vaikka sain kokeilukuvia ensimmäisessä vaiheessa aikaiseksi vain yhden.

Hiekkamaalauksen aloittamisessa oli paljon ongelmia. En nimittäin löytänyt hiekkaa mistään. Olin suunnitellut hakevani sitä rannalta, mutten tietenkään ajatellut, että talvella se saattaa olla vaikeaa tai, kuten huomasin, mahdotonta. Menetelmä melkein rajautui pois tämän takia, mutta onneksi löysin lopulta hiekkaa akvaarioliikkeestä. Hiekkamaalauksessa pinnan tekstuuri on karhea ja se houkuttelee katsojaa koskemaan teosta. Pinta myös vaihtelee liiman ja hiekan paksuudesta riippuen. Ensimmäisissä kokeiluissani vain roiskin liimaa paperille ja kaadoin paperin täyteen hiekkaa. Liiman kuivumisen jälkeen kaadoin ylimääräiset hiekan paperilta pois ja kuva oli syntynyt.

Ihana raato oli menetelmistä minulle ennestään kaikkein tutuin ja koin sen kaikkein mielenkiintoisimpana. Menetelmä rajautui pois osittain sen takia, että se oli minulle kaikkein turvallisimman oloinen, mutta osittain myös siksi, että seurapeliksi tarkoitetun menetelmän käyttäminen yksin osoittautui lähes mahdottomaksi. Sattumanvaraisuutta ei juuri ollut, koska alitajunnallisesti ajattelin jo piirtämiäni kuvia. Koetin ottaa avukseni surrealistisen kollaasin tapaisen menetelmän, jossa valitsin kuvat kasoista summittaisesti. Koin kokeilun kuitenkin olevan liian kaukana ihanasta raadosta ja sen koko ideasta. Ihana raato muuttui myös kokeilua tehdessäni lähes samanlaiseksi kuin surrealistinen kollaasi.

Frottagea kokeilin viimeisenä. Frottagen kahdesta eri tavasta valitsin menetelmän, jossa löydetyt esineet ja tekstuurit peitetään paperilla ja tekstuuuri painautuu paperiin, kun sitä väritetään. Olen käyttänyt samankaltaista tekniikkaa aiemminkin ja kokenut sen mielekkäänä, joten odotin mielenkiintoisia tuloksia myös tällä kertaa. Petyin kokeiluihini todella suuresti. Frottageissa etsitään ensin erilaisia pintoja, joita menetelmässä voisi käyttää pohjina. Löysin pintoja todella paljon, mutta niiden siirtyminen paperille oli pettymys. Sain vain muutamista esineistä tekstuurin välittymään kunnolla, mutta nekin kokeilut koin epäsiisteiksi. Menetelmä ei antanut tekemiselle lisäarvoa, joten rajasin sen ensimmäisten kokeilujen jälkeen pois.

Toisessa vaiheessa toin kokeiluihin mukaan ihmismuodon, muodin ja vaatteet sekä tutkin eri tunnelmien esille tuomista.

Käänteisessä kollaasimenetelmässä sain ihmismuodon tuotua esiin jo ensimmäisissä kokeiluissa. Viedessäni menetelmää eteenpäin keskityin asentojen eroihin ja vaatteiden esille tuomiseen. Käytin töissä myös erilaisia taustoja eri tunnelmien kokeilemiseksi ja erilaisia papereita kollaasien leikkaamisessa.

Asennoissa, joissa ei ole liikettä, vaatteella, kollaasissa käytetyllä paperilla ja taustalla on suuri merkitys. Jos vaate on ihonmyötäinen, se ei tule esiin kuvassa juurikaan, kun taas esimerkiksi suurihameisen hameen liike tuo pysähtyneeseenkin asentoon liikettä. Koin hahmon leikaamisen valmiista kuvasta mielenkiintoisena. Siinä kaksi eri asentoa ja tunnelmaa yhdistyvät. Ikään kuin leikatun kuvan henki olisi saatu vangittua toisenlaisen hahmon sisään.

Koin käänteisessä kollaasimenetelmässä liikkeen esittämisen mielenkiintoisemmaksi, jos hahmo oli kuvattu jokin runsas ja liikkuva vaate päällään. Runsaan vaatteen liike tuo vielä lisää liikkeen tunnetta kuvaan. Myös valitut paperit tuovat rytmiä ja sykkettä kuvan tunnelmaan. Hahmon yhdistäminen taustaan tuo moniulotteisen tunnelman kuvaan.

Taustakokeiluissa halusin kokeilla niin värikkäitä kuin mustavalkoisiakin taustoja. Koin valkoisen kuvan värikkäällä taustalla erittäin voimakkaaksi, melkein kannanotoksi, kun taas värikäs kuva mustavalkoista taustaa vasten tuo kuvan värikkyyden paremmin esiin. Tausta tuo automaattisesti moniulotteisuutta kuvaan, lisää tunnelmaa ja avaa mielen kuvan luomalle tarinalle. Tapahtumarikkaiden kuvien käyttäminen kollaasin pohjana yhdistää kaksi tarinaa keskenään; taustan ja leikatun kuvan maailmat yhdistyvät. Kolmannen tason työhön tuo vielä muoto, johon kollaasi on leikattu.

Tein myös kokonaan värillisiä ja kokonaan mustavalkoisia kokeiluja. Ennen kokeiluja kuvittelin kokonaan värillisen työn liian sekavaksi ja kokonaan mustavalkoisen tylsäksi. Valmiit kokeilut kuitenkin yllättivät minut positiivisesti. Värikäs kollaasi värikkäällä taustalla tuo iloisen tunnelman kuvaan. Tämä saattaa tietysti johtua myös kuvassa

käytetystä asennosta. Mustavalkoisessa kuvassa taas on hiljainen tunnelma, joka taas saattaa johtua taustalla käytetystä kuvasta ja sen tunnelmasta.

Yllä:

Käänteisiä kollaasikokeiluja:

Ihonmyötäinen asu leikattu valmiista kuvasta

Hulmuava sininen mekko tummalla taustalla

Mustavalkoinen kuva värikkäällä taustalla

Värikäs kuva mustavalkoisella taustalla

Kahden merkityksen kuvat jäivät toisen vaiheen jälkeen kokonaan pois. Ensimmäisen kokeilun ongelmat jatkuivat; kahden merkityksen tarkoituksellinen huomaaminen tai keksiminen ei tullut minulta luonnostaan ja tunsin töiden olevan itsestään selviä, pakotetun oloisia ja aiheiltaan alkeellisia. Uskon, että mielenkiintoisempia merkityksiä huomaa vahingossa ja valmiiksi ylimietityt tai keksityt tuplamerkitykset tuntuvat väkisinkin liian työstetyiltä. Myös muodin ja ihmismuodon tuominen lisäelementtinä kuviin toi omat haasteensa ja loi kapeammat mahdollisuudet merkitysten löytämiseen.

Tekstimontaasin mahdollisuudet tuntuivat aluksi olevan suurimmaksi osaksi taustoissa, joten aloitin toiset kokeiluni niistä. Kokeilin taustojen tekemistä niin täyttämällä pinnan suurimmaksi osaksi tekstimontaasilla kuin käyttämällä sitä vain pienenä osana taustaa. Molemmista tavoista syntyneissä kuvissa on mystisyyttä ja koin valmiin kuvan rikkomisen tekstimontaasin avulla erittäin mielenkiintoisena. Kokeiluissani käytin suurimmaksi osaksi valmiita valotai lehtikuvia tekstimontaasin kanssa, mutta myös tekstimontaasi liitettynä piirustukseen tuottaisi varmasti jännittävän kokonaisuuden.

Seuraavana kokeilin tekstimontaasia vaateuksessa. Täytin montaasilla kokonaisia asuja, asujen osia ja vaatteiden osia. Montaasilla saa aikaan printtiä muistuttavaa, hyvin uniikkia pintaa, joka tuo uuden ulottuvuuden vaateen kuvaamiseen. Esimerkiksi raidallista vaatetta voisi hyvin kuvata käyttäen tekstimontaasia. Tekstirivit näyttävät myös joissain yhteyksissä saumoilta, joten niitä voisi hyvin käyttää myös kuvaamaan vaatteiden saumaratkaisuja.

Hiekkamaalaus oli yksi suosikkini ensimmäisten kokeilujen jälkeen. Pidin sen luomasta käsin kosketeltavasta tunnelmasta ja siitä, kuinka hiekka imitoi pehmeätä pintaa. Toisissa kokeiluissa käytin pohjina lehtikuvia ja omia piirustuksiani kokeillessani kuinka tekstuuriin tuntu välittyä vaatteissa. Hiekka toi edelleen pehmeätä, jopa turkkimaista tuntua töihin, mutta liiman arvaamattomuus teki menetelmästä hankalan. Käytin kaikissa töissä suunnilleen saman verran liimaa, jonka peitin hiekalla. Hiekka ei kuitenkaan aina ottanut liimaan kiinni. Vaikka liiman piti kuivua läpinäkyväksi, se jäi osittain rumasti esille. Kokeilin myös alla olevan pinnan maalaamista ennen hiekan lisäämistä. Jälleen työt olivat osittain täynnä

mielenkiintoista pintaa, mutta samassa työssä saattoi tulla esiin selvästi näkyvä liima. Arvaamattomuus ei avannut uusia tasoja kokeiluihin, vaan toi vain likaisen vaikutelman. Hiekkamaalaus jäikin juuri liiman arvaamattomuuden takia tässä vaiheessa menetelmistä pois.

Vasen:
Tekstimontaasikokeiluja
Hiekkamaalauskoikeiluja

Oikea:
Automaattipiirustus pinkillä väriläiskällä

Automaattipiirtämisen aloittaminen oli toisten kokeilujen alkaessa yllättävän helppoa. Aloitin piirtämällä silmät kiinni mielessäni olevia kuvia, mutta välillä huomasin pääseväni tilaan, jossa mieleni tyhjeni enkä enää liikuttanut kynää tietoisesti. Koska toisen vaiheen tarkoituksena oli tutkia ihmismuotoa ja vaatetta menetelmien kautta, pidin ajatuksissani tietynlaisia asentoja ja asuja. Menetelmällä syntyneet kuvat ovat yllätyksellisiä ja sattumanvaraisia, mutta niissä näkyy silti asujen luonne.

Halusin saada automaattipiirtämiseen toisessa vaiheessa mukaan myös väriä, joten maalasin pohjiin ensin väriläiskät, joiden päälle tein automaattipiirustusta. Jälleen piirtäessäni pääsin ajoittain tilaan, jossa en tietoisesti enää piirtänyt. Tein töitä myös vain aloittamalla automaattipiirtämisellä. Automaattipiirtäminen jäi työn pohjaksi, jonka täydensin lisäämällä muutamia viivoja ja yksityiskohtia. Automaattipiirtämisessä harjaantuminen näkyi nopeasti ja asennot ja töiden tunnelma paranivat huomattavasti. Värien käyttö toi töihin uuden ulottuvuuden ja vaatteiden luonne muuttui paljon. Värejä käyttämällä oli myös mahdollista tuoda paremmin esiin vaatteiden kuoseja ja tekstuureja.

Viimeinen automaattipiirtämiskokeilu käsitteli pelkästään kuoseja ja kuvioita. Pohdin, kuinka automaattipiirtämistä voisi käyttää vain osana työtä ja päädyin kokeilemaan erilaisten kuosien kuvaamista. Kokeilut tein jälleen täysin silmät kiinni, käyttäen toisissa väriläiskällistä pohjaa.

“HUOMASIN PÄÄSEVÄNI TILAAAN,
JOSSA MIELENI TYHJENI ENKÄ ENÄÄ
LIKUTTANUT KYNÄÄ TIETOISESTI”

Musteläiskämenetelmät jaoin kokeilujen jälkeen karkeasti kahteen ryhmään. Ensimmäisessä käytin musteläiskää sellaisenaan, lisäämällä kuvaan vain kasvat korjauslakan avulla. Näin tehdyt työt olivat erittäin mielenkiintoisia ja tulkinnanvaraisia katsojasta riippuen. Töiden tunnelma on kiehtova; koska ääriviivoja ei ole, kuvaa haluaa katsoa pitkään, etsien omaa tulkintaansa. Kuvien merkitys muuttuu jokaisella katsontakerralla. Menetelmä oli todella yksinkertainen, mutta lopputulokset hyvin rikkaita.

Toisena ryhmänä olivat piirtämällä jatkettua musteläiskää. Läiskän tekemisen jälkeen katsoin kuvaa, mieleeni tuli idea ja lähdin heti täyttämään kuvaa ensimmäisellä idealla. Tämä oli minulle tärkeää, koska läiskät antoivat niin paljon ja ideat jalostuivat kokoajan. Pelkäsin kadottavani spontaanin lähestymisen, jos katsoin kuvia liian paljon ennen niiden päälle piirtämistä. Koen myös inspiroivana, että läiskän rajoja ei välttämättä tarvitse ajatella kuvan ääriviivoina, vaan kuvaa voi jatkaa läiskän sisäpuolelle tai jättää läiskän kuvan sisälle. Kuvan voi tehdä myös välittämättä läiskästä ollenkaan, jolloin se on vain sattumanvarainen osa lopullista työtä. Näin merkitystä ei ole ennalta ajateltu, vaan se syntyy vasta kuvan valmistuessa.

Surrealistinen kollaasi oli ensimmäisten kokeilujen jälkeen yksi lempimenetelmistäni. Toisia kokeiluja tehdessäni intoni siihen kuitenkin laantui. Vaikka pidin töissä läsnä olevasta sattumanvaraisuudesta, koin sen välillä liiallisena. Valitsin edelleen kasoista summittaisesti materiaaliini, joista lähdin tekemään kollaaseja. Aina valinnat eivät kuitenkaan näyttäneet yhdessä hyviltä, vaikka niitä käänteli ja yritti järjestellä uudelleen. En kuitenkaan ollut vielä valmis antamaan periksi.

Lähdin viemään eteenpäin onnistuneempia surrealistisia kollaaseja. Aloin katsoa niitä vain luonnoksina, joista piirsin omat versioni töistä. Ensin lähdin piirtämään tarkkaan juuri sitä mitä kuvissa näin. Seuraavaksi ne toimivat vain inspiraationa, joten oikeastaan vain asennot olivat samanlaisia, kaikki muu muuttui.

Viimeisenä kokeiluna yhdistin käänteisen kollaasimenetelmän surrealistiseen kollaasiin. Tein siis surrealistisen kollaasin, jonka pohjalta leikkasin käänteisen kollaasin paperista. Luulin saavani näin aikaan täysin uudenlaisia muotoja

ja omituisia asentoja. Lopputuloksessa koin kuitenkin olevan jotain todella väärää. Nelijalkainen hahmo ei enää muistuttanut ihmistä, vaan huonon sci-fi elokuvan otusta. Myös surrealistisen kollaasin hauskat sattumat vaatekuvan monimuotoisuudessa jäivät pois kokonaan. Oikeastaan kaikki, mikä tapahtui ääriviivojen sisäpuolella, ei välittynyt surrealistisesta kollaasista käänteiseen kollaasiin yhdistettäessä.

Lopullisiin töihin valitut menetelmät Käänteinen kollaasimenetelmä paljastui yhdeksi lempimenetelmistäni. Koin sen mahdollisuudet erittäin laajoina ja monipuolisina. Kokeilin käänteistä kollaasimenetelmää ensimmäisten joukossa ja aluksi vihasin sitä. Huomasin sen mahdollisuuksien kuitenkin kiehtovan minua ja ideoita uusiin kokeiluihin syntyi koko ajan töitä tehdessäni. Käänteistä kollaasimenetelmää suunnittelin käyttäväni lopullisissa töissä kuvaamassa asentoja ja vaatteiden siluetteja.

Tekstimontaasiin valitsin lopulliseksi menetelmäksi, koska ihastuin sen mahdollisuuteen osittaisena osana taustaa. Suunnitelmani oli käyttää vanhoja ottamiani maisemavalokuvia, teettää niistä julisteita ja täyttää osa maisemasta tekstimontaasilla. Suunnittelin näiden valokuvan ja tekstimontaasin yhdistelmien toimivan taustana ainakin osissa kuvituksista. Tekstimontaasikokeilujen jälkeen sain idean sen käyttämisestä työssä ihona. Aioin toteuttaa ideani lopullisissa töissä, tai ainakin niiden yhteydessä vielä kokeilla sitä.

Automaattipiirtämisessä surrealismin oli niin vahvasti läsnä, että valitsin menetelmän yhdeksi lopullisista töissä käytettävistä. Koin automaattipiirtämisen myös yhtenä surrealismin klassisimmista metodeista, joten oli ikään kuin kunnia valita se yhdeksi lopullisista menetelmistäni. Suunnittelin käyttäväni automaattipiirtämistä ja sen avulla syntyneitä töitä käänteisen kollaasimenetelmän materiaalina. Toisin sanoen, suunnittelin leikkaavani automaattipiirustuksista käänteisiä kollaaseja.

Viimeiseksi menetelmäksi valitsin musteläiskämenetelmän. Valitsin sen ikään kuin villiksi kortiksi, mahdollisuudeksi tuoda lisää väriä ja arvoitellisuutta töihin. Päätin kuitenkin, että jos menetelmiä tuntuisi olevan töitä tehdessä liikaa, jättäisin musteläiskämenetelmän pois. Sen käyttämisestä minulla ei valintavaiheessa ollut tarkkaa visiota, mutta se oli menetelmänä liian kiehtova pois jätettäväksi.

Vasen:
Musteläiskäkokeilu, jatkettu korjauslakan avulla
Surrealistinen kollaasi ja siitä piirretty vesrio

Oikea:
Automaattipiirustus
Käänteisiä kollaasimenetelmäkokeiluja

NR. SARJA

Ideointi

Kokeilujen jälkeen lähdin ideoimaan lopullisia töitä. Aloitin valitsemalla vaatteet, jotka toimivat inspiraationa muotikuvituksille. Valitsin kohteikseni oman kesällä 2013 suunnittelemani LDN – Mind the Gap – malliston, jota en vielä ollut kuvittanut. Mallisto on suunniteltu kokeellisella metodilla, joten se sopi täydellisesti inspiraatioksi kokeelliselle muotikuvitukselle.

Seuraavaksi tein pikaisia luonnoksia mahdollisista asennoista. Asentoluonnosten tarkoituksena oli toimia vain inspiraationa. En halunnut tässä vaiheessa tehdä minkäänlaisia lopullisia päätöksiä, vaan kerätä mahdollisimman paljon materiaalia inspiraatioksi ja lähteä niiden pohjalta luomaan lopullisia töitä. Halusin lopullisten töiden myös ohjaavan prosessia ja antavan minulle uusia mahdollisuuksia ja näkökulmia. Asentoluonnosten tarkoituksena oli myös pohtia, minkälaiset asennot antaisivat töihin halutun tunnelman ja toisivat esiin vaatteiden muotoja. Pohdin myös liikkeen ja staattisuuden suhdetta ja mitä halusin tuoda esiin lopullisten töiden kautta.

Pohdin laajasti töihin haluamaani tunnelmaa. Mallisto itsessään on hyvin värikäs ja olen saanut siihen inspiraation Lontoosta. Halusin kuitenkin tuoda töihin hämmäntävää mystisyyttä ja pientä kauhun tunnetta. Myös mallistoa suunnitellessani nämä asiat olivat vahvoina mielessäni.

Tunnelmaa inspiroivat lopullisten töiden taustalle valitsemani valokuvat, jotka otin matkustaessani Japanissa.

Ideointivaiheessa pohdin myös töiden määrää ja sitä, kuinka sarjasta saisi yhtenäisen, mutta silti mielenkiintoisen ja monipuolisen. Päädyin tekemään kuusi työtä, neljä työtä A3-koossa ja kaksi työtä A2-koossa. Tällä tavalla jo eri kokojen käyttäminen toi monipuolisuutta töihin. Luonnollisesti käyttämäni menetelmät loivat töihin yhtenäisyyttä, mutta pelkäsin liiallisen samojen menetelmien toistamisen tuovan liikaa toistoa myös töihin. Päädyin yhdistämään menetelmiä niin, että en käyttänyt kaikissa töissä kaikkia menetelmiä, vaan osa töistä on vain yhden menetelmän varassa, osassa menetelmiä on useampia. Halusin myös osan töistä olevan yksinkertaisia ja osan monimutkaisia, jotta töitä katsoessa katsojalla on välillä tilaa hengähtää. Näin töiden kokeminen ei ole liian raskasta. Villiksi kortiksi valitsemani musteläiskämenetelmä jäi töitä tehdessäni kuitenkin kokonaan pois.

Päädyin myös käyttämään asentoja kuvissa monipuolisesti; toisissa kuvissa hahmo näkyy kokonaan, toisissa vain osa hahmosta. Yhdessä töistä hahmoja on kaksi. Vaikka halusin töissäni tunnelman olevan pääasiallisesti pysähtynyt, käytin töissä niin liikettä kuvaavia, kuin staattisiakin asentoja. Asentojen muutokset toivat vielä pienen lisän monipuolisuutta töihin.

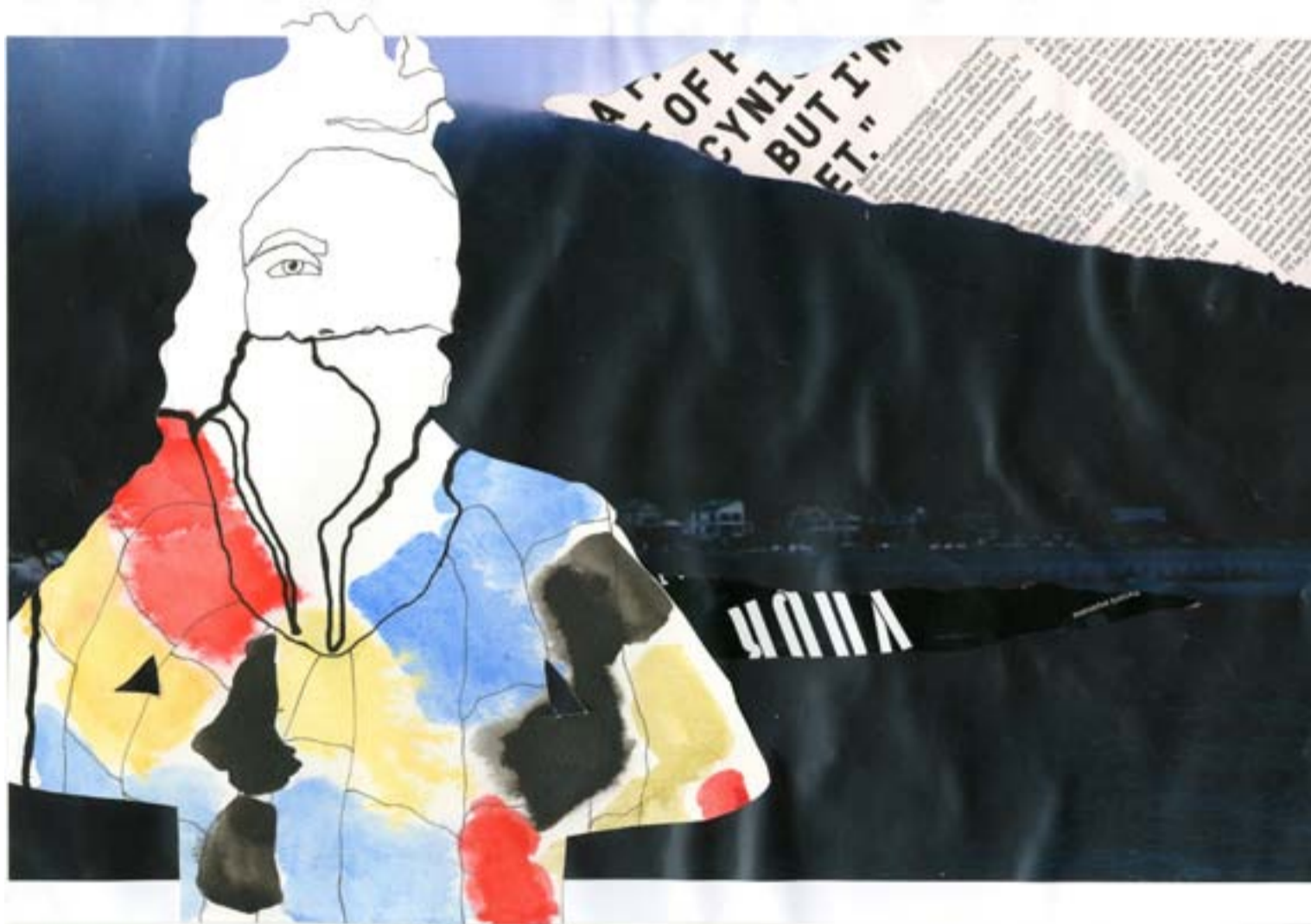
Vasen:
Tunnelmainspiraatiokuvia Hakonesta,
Japanista

Oikea:
LDN – Mind the Gap – mallisto, joka
toimi kuvitusten vaatteiden inspiraationa

NR. 1

Lopulliset kuvitukset koostavat kuuden teoksen sarjan "Nr.". A3-kokoisiin kuvituksiin tilasin taustoiksi ottamistani maisemakuvista julisteet ja muokkasin niitä tekstimontaasin avulla. A2-kokoisissa kuvituksissa käytin maalaamiani taustoja, toisessa sellaisenaan, toisessa tekstimontaasin avulla muokattuna. Sarjan tunnelma on mystinen ja työt haastavat katsojan näkemään ne monilla eri tavoilla.

"Nr. 1" aloittaa sarjan. Kuvituksessa synkkä tausta yhdistyy värikkääseen hahmoon. Koen hahmon tuijotuksen vaativana, jopa hieman piinaavana. Teos henkii samanaikaisesti kepeää ja uhkaavaa tunnelmaa. Kuvitus sai alkunsa maalaamastani ruutukuviosta, jonka päälle aloin työstää automaattipiirustusta. Automaattipiirustusta jatkoin piirtämällä sen päälle normaalisti. Käytin syntynyttä materiaalia käänteisen kollaasin materiaalina.

NR. 2

"Nr. 2" on yleisilmeeltään vaalea, mutta tumma metsä alareunassa nostaa esiin epäilyksen. Punainen hahmo on kuin metsästä noussut tai sinne juuri katoamassa. Oman kuvitelmani mukaan, jos kuvan tarinaa pystyisi jatkamaan, seuraavaksi hahmo kääntyisi ja kävelisi pois, suoraan pahaenteiseen metsään. Teos sai alkunsa pitkälti taustan tunnelmasta. Tein ensin samaa ideaa käyttäen toisenlaisen taustan, jossa tekstillä ei ollut niin suurta osaa. Tunsin kuitenkin vetoa koko taivaan esittämiseen tekstimontaasin avulla, joten päädyin lopullisessa versiossa siihen. Hahmo on leikattu punaiseksi maalatusta paperista, käänteisen kollaasimenetelmän idealla.

NR. 3

"Nr. 3" on sarjan kolmas kuvitus. Taustan usva luo salaperäisen tunnelman työhön. Teoksen hengeä pinkin ja lilan sävyt yhdistyvät synkkiin tumman harmaisiin sävyihin ja mustaan, jatkaen mystistä tunnelmaa. Etualalla oleva hahmo istuu nojaamassa. Koen hahmon muodon vangitsevan piirretyn hahmon hengen sisäänsä. Samoin kuin ensimmäisessä kuvituksessa, myös Nr. 3 sai alkunsa maalatusta pinnasta. Pinnan päälle piirsin automaattipiirustusta piirustusta, jonka viimeistelin piirtämällä normaalisti. Syntyneitä materiaalia käytin käänteisen kollaasimenetelmän materiaalina. Hahmon asettelu taustaan oli työssä tärkeää. Sen vaalea pää ikään kuin katoaa vaaleaan taivaaseen, lisäten työn katoavuuden tunnelmaa.

NR. 4

"Nr. 4" on kuvitus, jonka tunnelma on myrskyä odottava. Hahmoista toinen juoksee myrskyltä suojaan, toinen odottaa sitä. Mustan hahmon profiili piirtyy keltaiseen ja katse kiinnittyy ensimmäiseen siihen. Tunnelma on samanaikaisesti rauhallinen ja hektinen. Kuvitus on ainoa, jossa käytin kahta hahmoa. Halusin kirkkaan keltaisen vastapainoksi tumman hahmon, joten päädyin yhdistämään keltaisen hahmon mustan kanssa. Hahmot on leikattu käänteisen kollaasimenetelmän ideaa hyödyntäen maalatusta paperista.

NR. 5

“TUULAHDUS, JOSSA VAATE ON KOKONAAN MIELIKUVITUKSEN VARASSA”

Teoksen “Nr. 5” pääosassa on tunnelma, joka välittyy hahmon ja taustan kautta. Teokseen on saatu vangittua hetki, jossa tekstin palat muodostavat ihmishahmon ennen kuin ne jatkavat matkaansa tuulen mukana. Kuvitus nojaa kokonaan tekstimontaasiin ja maalatun taustan varassa, koska siinä ei yksinkertaisesti ole muuta. Tarkoituksenani oli juurikin saada yksinkertaisesti mahdollisimman voimakas kuvitus aikaiseksi. Koen tekstimontaasin täydelliseksi välineeksi tuon tavoitteen saavuttamiseksi.

NR. 6

”Nr. 6” on sarjan viimeinen työ. Kuvituksessa tausta imitoi maisemataustoja, mutta se on koostettu tekstimontaasia käyttäen. Teos on yleistuntumaltaan raikas. Tuulen vireen hameen helmassa pystyy aistimaan. Liike on pysähtynyt, jotta tuulesta voitaisi nauttia pienen hetken ajan. Kuvitus sai alkunsa maalatusta pinnasta, johon piirsin automaattipiirustuksella kuvioita. Piirtämisen jälkeen kasasin tekstimontaasin taustaksi, jättäen maalattua pintaa esiin siluetin verran.

“**LIIKE ON PYSÄHTYNYT, JOTTA
TUULESTA VOITAISII NAUTTIIA
PIENEN HETKEN AJAN**”

POHDINTA

Surrealististen kuvan tuottamismenetelmien tutkiminen oli haastavaa ja antoisaa samanaikaisesti. Haastavaa siitä teki lähdekirjallisuuden niukkuus ja mahdollisuuksien loputtomuus. Koin kuitenkin myös omien töideni toimivan lähteinä menetelmien tutkimisvaiheessa. Toisin sanoen, jos se olisi mahdollista, listaisin kaikki omat työni ja kokeiluni myös osaksi lähdeluetteloa. Ne olivat kokonaisuutta ajatellen tärkeimpiä lähteitäni.

Myös erittäin avoin tutkiminen, ilman mitään ennalta päätettyjä ajatuksia ja ideoita, oli haasteellista, mutta antoi työlle ja sen tekemiselle todella paljon. Välillä kuitenkin tuntui, että minun olisi pitänyt rajata menetelmien tutkimista rajummin, jotta olisin päässyt mielenkiintoisimmissa menetelmissä vieläkin syvemmälle. Tarkoitukseni oli kuitenkin tutkia menetelmiä kokonaisvaltaisesti ja valita niistä itselleni mielekkäimmät ja omalle tekemiselleni sopivimmat.

Yksin työskenteleminen sopi minulle ja opin luottamaan itseeni ja omiin näkemyksiini. Yksin työskentelyn haasteena kuitenkin oli, varsinkin valintoja tehtäessä, omiin ajatuksiin ja ideoihin luottaminen. Koska kenenkään muun mielipidettä ei ollut mukana, piti vain luottaa omaan intuitioon. Tässäkin huomasin harjaantuvani ja ymmärsin nopeasti vaihtaa suuntaa, jos jokin asia ei minusta tuntunut luontevalta tai oikealta.

Työskentely oli todella kiehtovaa ja mielenkiintoista. Koska kyseessä oli taiteellinen tutkimus, tunsin lähes koko ajan, että kokeilut veivät minua eteenpäin eikä päinvastoin. Erityisesti kokeilujen edetessä silmäni avautuivat laajoille mahdollisuuksille. Usein myös huomasin aamulla herätessäni yön aikana keksineeni uusia ideoita kokeiluihin. Tämä vei minua usein työskentelyssä eteenpäin. Tulleiden ideoiden kautta palasin myös takaisin jo kokeilemiini menetelmiin ja tekemiini töihin. Työskentelyssä tulikin vastaan vaihe, jossa oli yksinkertaisesti pakko jatkaa eteenpäin ja päättää joidenkin menetelmien jo olevan tarpeeksi kokeiltuja.

Tein menetelmiä tutkiessani satoja kokeiluja, enemmän kuin koskaan ennen. Huomasin harjaantuvani vauhdikkaasti

ja työskentely muuttui nopeammaksi työn edetessä. Aluksi pelkäsin ideoiden jossain vaiheessa tyrehtyvän, mutta kävikin päinvastoin. Mitä enemmän tein kokeiluja, sitä enemmän sain ideoita.

Kokeilemisen aikana pohdin paljon tutkimieni menetelmien uutuusarvoa niin omalle työskentelylleni kuin yleisestikin. Valintoja tehdessäni olisin voinut valita kaikkein erikoisimmat ja tuntemattomimmat menetelmät, mutta päätin seurata pääasiallisesti omaa mielenkiintoani ja intuitiotani. Jos jokin menetelmä oli minulle jo tuttu, yritin löytää siitä jotain uutta tai uuden tavan ajatella sitä. En halunnut työn epäonnistuvan sen takia, että jäljelle jääneet menetelmät olisivat minulle pakotettuja. Työn pitäminen itselleni rakkaana ja mielekkäänä oli todella tärkeää. Niin sen tekemisen haasteet eivät tuntuneet ylitsepääsemättömilta vaan enemmänkin mahdollisuuksilta.

Työn tavoitteena oli tutkia surrealistien käyttämiä kuvan tuottamismenetelmiä; mitä ja millaisia ne ovat ja kuinka niitä konkreettisesti käytetään. Tutkimuksen toisena osana oli menetelmien soveltaminen muotikuvituksen kentälle kokeilujen kautta. Kokeilujen perusteella oli tarkoitus luoda valmiita kokeellisia muotikuvituksia. Lisäksi työn henkilökohtaisina tavoitteina oli avata omaa luovuutta, löytää uusia tapoja lähestyä kuvittamista ja kehittyä kuvittajana.

Surrealistisia kuvan tuottamismenetelmiä tutkiessani niiden maailma avautui minulle. Jaoin menetelmät karkeasti kahteen kategoriaan: sattumanvaraisiin ja osittain hallittaviin. Menetelmiä oli laajasti kollaaseista piirtämiseen ja hiekan ja savun käyttämiseen maalaamisessa. Kaikki menetelmät soveltuivat monilla eri tavoin muotikuvitukseen. Kolme menetelmää, savulla maalaaminen, ihana raato ja unimaisema, jäivät ilman konkreettista, tuotettua materiaalia ongelmien vuoksi. Unimaisemaa varten olisin tarvinnut mielenkiintoista unimateriaalia, jota en poikkeuksellisesti opinnäytetyötä tehdessäni tuottanut ja savulla maalaamiseen tarvittavan savun aikaansaaminen oli ongelmallista. Ihana raato onnistui ryhmässä hyvin, mutta yksin sen tekeminen osoittautui mahdottomaksi. Uskon kuitenkin, että myös

nämä kolme menetelmää soveltuisivat muotikuvitukseen ja, varsinkin ihanasta raadosta, syntyneet tuotokset olisivat mielenkiintoisia ja hämmäntäviä. Koska menetelmiä oli todella paljon ja jokainen menetelmä sisälsi lähes loputtomasti mahdollisuuksia, niiden tutkiminen ei voisi koskaan olla täysin valmista.

Vaatteiden tarkka kuvaaminen surrealistisia kuvan tuottamismenetelmiä käyttäen oli haasteellista. Toisaalta, kokeellisessa muotikuvituksessa vaatteiden yksityiskohtainen esittäminen ei ole minulle henkilökohtaisesti lähtökohtana, vaan kuvituksesta välittyvä tunnelma. Kuvitus kokonaisuutena tuo esiin vaateen, oli siinä sitten kuvattuna konkreettinen vaate tai ei. Tunnelman tallettaminen kuvituksiin onnistui surrealistisilla menetelmillä hyvin ja mielenkiintoisesti. Menetelmän valinnalla oli kuitenkin suuri merkitys valmista kuvaa ajateltaessa. Sattumanvaraisia menetelmiä käytettäessä piti olla valmis heittämään kaikki omat odotukset ilmaan ja antaa työn syntyä luonnollisesti sellaiseksi kuin sen oli tarkoitettu. Työssäni pystyin tuottamaan niin sattumanvaraisesti kuin tekemistä hallitenkin syntyneitä töitä ja teoksia.

Uskaltauduin työssäni heittäytyä tuntemattomaan ja antaa menetelmien kuljettaa minua mukanaan. En antanut omien ennako-odotusteni johdattaa lopputulosta. Tästä hyvänä esimerkkinä toimii menetelmien valinta. Ensimmäisten kokeilujen jälkeen olin aivan varma, että

valitsisin surrealistisen kollaasin yhdeksi päämenetelmistäni lopullisiin töihin ja käänteinen kollaasi jäisi heti pois. Tutkimuksen edetessä kävi kuitenkin aivan päinvastoin. Ymmärsin käänteisen kollaasin suuret mahdollisuudet ja aloin nähdä surrealistisen kollaasin rajallisuuden. Tietysti, jos olisin jatkanut tutkimustani pidempään, suhde olisi voinut taas kääntyä toisinpäin.

Vaikka nyt ymmärrän työni olevan vain pintaraapaisu todella suuresta maailmasta, lopputuloksia tarkastellessani koen onnistuneeni. Työn avulla selvitin surrealistisia kuvan tuottamismenetelmiä ja osoitin tapoja, joilla niitä voisi hyödyntää muotikuvituksessa. Lopullinen muotikuvitussarjani on yhtenäinen kokonaisuus, jota voin hyödyntää tulevaisuudessa näyttelyn järjestämisessä. Sarja myös kuvastaa hyvin tyyliäni kokeellisena kuvittajana. Koen työn tekemisen olleen minulle todella hyödyllinen kokemus. Intoni kokeellista muotikuvitusta ja surrealististen kuvan tuottamismenetelmien laajempaa tutkimista kohtaan kasvoi. Tulevaisuudessa haluaisin nähdä kuvituksiani todella suuressa koossa, esimerkiksi näyttelyssä heijastettuna koko seinän kokoiseksi. Samoin erimallisten paperien käyttö töiden tekemisessä tuntuu tutkimisen arvoiselta aiheelta. Uskon, että menetelmien lisä tutkiminen laajentaisi vielä enemmän ideoiden syntyä ja hälventäisi muotikuvituksen rajoja tai jopa poistaisi ne kokonaan.

YHTEENVETO

Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia surrealistien käyttämiä kuvan tuottamismenetelmiä, niiden hyödyntämistä muotikuvituksessa ja luoda tutkimuksen pohjalta valmiita kokeellisia muotikuvitustöitä. Ennen tutkimisen aloittamista selvitin lyhyesti surrealismien taustan. Aloitin työn tutkimalla kirjallisen dokumenttiaineiston pohjalta surrealistien käyttämiä kuvan tuottamismenetelmiä, jotka esittelin työssä tekstin ja kuvien kautta. Menetelmiä esittelevät kuvat sain osittain omista arkistoistani ja osittain pitämällä pienen tapahtuman, jossa ystäväni kokeilivat antamieni ohjeiden perusteella menetelmiä.

Saamieni tietojen pohjalta kokeilin kaikkia menetelmiä. Kokeilujen aikana tein kaksi rajausta, joissa rajasin pois toimimattomat ja itseäni vähiten kiinnostavat menetelmät. Jäljelle jäi kolme itselleni mielenkiintoisinta menetelmää. Näitä menetelmiä hyödyntäen valmistui kuusi lopullista kokeellisen muotikuvituksen työtä. Kokeiluja ja lopullisia töitä tehdessäni sain surrealistisista kuvan tuottamismenetelmistä ja niiden loputtomista mahdollisuuksista kattavan kuvan.

Saavutin työlle asettamani tavoitteet, joten olen siihen erittäin tyytyväinen. Työn avulla sain selville, että surrealistiset kuvan tuottamismenetelmät soveltuvat kokeelliseen muotikuvitukseen mainiosti, mutta tarkkaa vaateen kuvaamista ei aina ole taattu. Toiset menetelmät ovat niin kokeellisia ja sattumanvaraisia, että lopputulosta on mahdoton ennustaa tai ohjailta. Menetelmä on siis hyvä valita sen mukaan, kuinka paljon on valmis työskentelemään sattumanvaraisuuden kanssa.

Työ laajensi kuvituksellista osaamistani ja näkemystäni kokeellisesta muotikuvituksesta. Innostuin aiheestani työn edetessä enemmän ja enemmän, ja otin kaikki työn aikana ilmenneet haasteet ja ongelmat vastaan mahdollisuuksina, enkä antanut niiden lannistaa intoani. Valmiit kuvitukset kuvastavat minua kuvittajana, ja niistä pystyy aistimaan luovuuteen heittäytymisen. Aion ehdottomasti jatkaa menetelmien loputonta tutkimista tulevaisuudessa ja käyttää menetelmiä ahkerasti tulevissa töissäni.

Musteläiskäkokeilu, jatkettu korjauslakalla

LÄHTEET

Anttila, P. 2006. Tutkiva toiminta ja ilmaisu, teos ja tekeminen. 2. painos. Hamina: AKATIIMI Oy.

Farthing, S. 2010. Art the Whole Story. Lontoo: Thames and Hudson Ltd.

Gooding, M.1995. A Book of Surrealist Games. Boston: Shambala Publications, Inc.

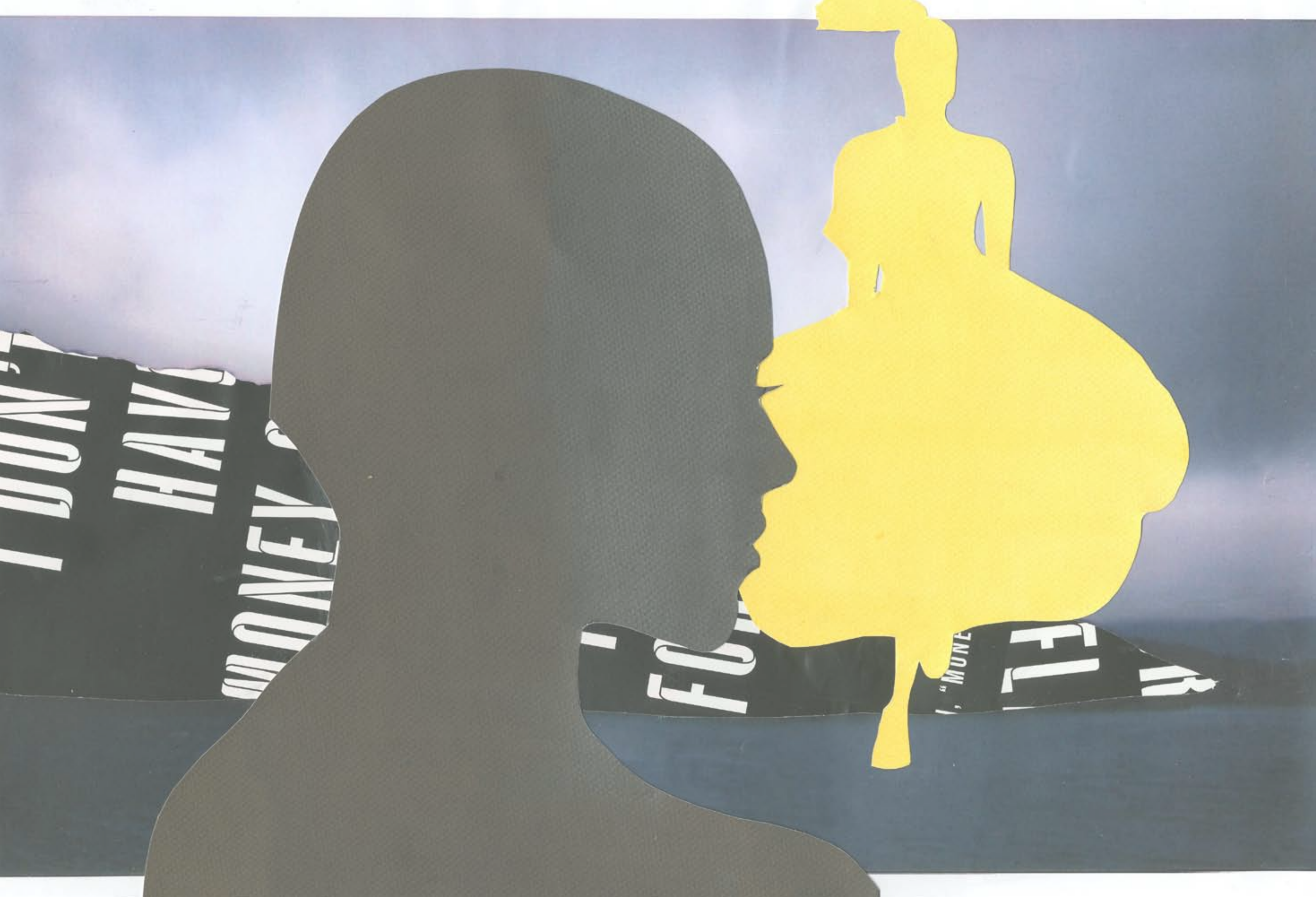
Hannula, M.; Suoranta, J. & Vadén, T. 2003. Otsikko uusiksi: Taiteellisen tutkimuksen suuntaviivat. Tampere: Eurooppalaisen filosofian seura ry.

Kaitaro, T. 2001. Runous, raivo, rakkaus: johdatus surrealismiin. Helsinki: Gaudeamus Kirja. Oy Yliopistokustannus University Press Finland.

Martin, R. 1996. Fashion and Surrealism. Lontoo: Thames and Hudson Ltd.

Ross, M. 2003. Salvador Dali and the Surrealists. Chicago: Chicago Review Press, Incorporated.

Schjeldahl, P. 2013. "Dream Acts". The New Yorker 11 – 18.2.2013.

ean, n.
Facebook b.
how tickets a
and it's just my
We can get so c
and things pass
Finding a way
cle was on Ki
 began work
it step: tapping into
ld. "Children are fearless—
ave these spirits of ambition,
and I wanted to find that within
myself," she says. Isolated on
the farm, she began reminiscing
about the cassette recordings
she'd make in her bedroom at
age eight. Now, she laughs while
singing some of them in a high-
pitched childlike voice: "January,
things are sweet, no need to be
contrary/ February, nothing is

INFO

Kaisa Hannukainen
+358 50 328 1395
kaisahannukainen@gmail.com
www.kaisahannukainen.com
instagram.com/kaisahannukainen

onmusic discourse
met a stylist who
I we struck up
ut how amazi
nd how I wa
she says. "T
ient scriptu
brew, and I
be able to re
om its source
transl " Her
into r ther,"
gor ep into
You need
or you gr